

A szabadság ünnepe

Tűzzünk ma kokárdát. Ez a legfontosabb, a legmagyarabb ünnepünk. Ma vasárnapra esik, de ünnepinek éreztük mindenkor és mindenhol, akármelyik világtájra kerültünk. Nekünk **Március 15** mindig piros napos ünnepünk. A szabadság ünnepe. A példamutató magyar összefogás ünnepe. Tizenötmillió magyar ünnepe. Sójajokkal tele ünnep.

Hej, hogy egyek voltunk akkor Petőfi, Táncsics, Jókai, Kossuth, Görgey, Bem apó, Gábor Áron és megannyi hazáért dobogó szív! Hátha most is együtt lehetnénk a reményben, hogy lesz még egyszer igazi együttlét a magyar szívekben! Olyan együttdobbanás, amilyent Aulich, Damjanich, Knezic, Láhner, Leiningen, Poeltemberg, Scheweidel és megannyian

Folytatása a 2. oldalon

Tíz esztendők

A magyar múltból eredően jó neve van ennek a kerek évfordulónak. Merthogy tizedeseinket már őseink is megbecsülték, az elillanó időt pedig különösképpen. Jár a megbecsülés a Magyar Liget 1999-ben kezdett előkészületétől számított évtizedének is. Különösen azért, mert a ligetes skandináviai tájban nincs hozzá hasonló. Még az itt északon megjelenő magyar lapokhoz sem hasonlítható ez a lap, mert családi lapként, a maga választotta széles pászmán töretlenül követi induláskor kijelölt célját: szolgálja a magyarságukat megtartani óhajtókat. Jellegéből adódóan kicsit másként teszi, másként teheti ezt, mint a többi lap.

Folytatása a 2. oldalon

Meghívó

Az Ághegy-Liget Baráti Társaság a Magyar Liget tíz éves évfordulója alkalmából baráti együttlétre hívja olvasóit, munkatársait, családtagjaikat és összes barátaikat,

2009. május 16-én, szombaton délidőben a lund Sankt Hans parkba.

A 3-as autóbusszal a Monument megállójától, kocsival az emlékmű ingyenes parkolójától háromszáz méterre, a 22-es út, várossal átellenbeni oldalán, a dombokkal körülölelt völgybe.

Az ingyenes gulyást Társaságunk kérésére, a szerkesztőbizottság segítségével a szerkesztő főzi. Kérjük, hogy tányért, evőeszközt és innivalót mindenki hozzon magával.

Hús- és kolbászsütéshez paraszt biztosítunk.

Egy hajdani, vidám gulyásfőzés és tábortűz emléke. Találkozzunk ugyanott!

A tartalomról:

Liget—LIGETben ▶ Tíz esztendők 4 ▶ Alkotva, tevékenyen 5-6 ▶ Pályázat 7 ▶ Nyelvjavító 8 ▶ Bűnbánó óda a gyermekkönyvekhez 9 ▶ Lovagavatás 10-11 ▶ Bogács 12 ▶ „Az iskolák fölöttébb szükséges voltáról” 13 ▶ Újra Kínában 14-15 ▶ Oslói hírek 16-17 ▶ Magyar jazz Oslóban 18 ▶ Nevezetes év eleji napok 19 ▶ Tanulságos történetek 20 ▶ A magyarok története 21 ▶ Hírek, levelek 22 ▶ Magyar humor 23 ▶ Sport 24

Skandináviában rengeteg a liget, de Magyar Liget csak egy van!

A szabadság ünnepe

Folytatás az első oldalról

más nemzetiségű magyar hazafiak szíve utoljára dobant a világszabadságért feláldozott életük hősiességük befejezéseképpen. Olyan együttgondolkodás, mint amikor a jó szomszédok közös nekifeszüléssel, valamelyikünk szekerét kurjantás alatt kilendítették a kátyúból. Most kellene valamiféle Petrovicsov lendület, egyféle Adys nekifohászokodás, valamiféle, az eddigi szórakozásokat feledtető, az irigységeket melengető, a kivagyiságokat lengető köldöknézések helyett, a magunkba nézést, a fegyelmezett önelemzést gyakoroló, fejüket egyenes tartásra szoktató emberek, akik tudják, hogy kik voltak, mivé lettek, és mivé lehetnek majd ezen az elhanyagolt, természeti adottságait pazaroló emberiség sokszor tört részeként, sárgolyónkat mentő doktorokként. „Mindig magunkért, soha mások ellen!” Sohasem voltunk még annyira szabadok, mint ebben az évezredben. Soha nem állt még az emberiség olyan magasságok előtt, mint amilyent ez az évezred állít elénk. Együtt lehetünk gondolatban és virtuálisan a különféle távolságok ellenére. A haza kiterjeszhető. Mi az anyaországon kívüliek tudjuk ezt. Otthon vagyunk és leszünk a magyarság jövőjében, az utánunk következők iránti felelőségben.

Tíz esztendőnk

Folytatás az első oldalról

A Magyar Liget egyre szélesedő munkatársi-levelezői gárdának köszönheti megjelenését. Pénzt ez a lap eddig még nem látott, ára, bevétele örében sem számolható. Kiadásait: a szerkesztéssel, a tördeléssel, a levelezéssel járókat a szerkesztő magától értetődően a maga számlájára vállalja. Nyomatatása, sokszorosítása, terjesztése a magyar egyesületek hatáskörébe tartozik, s történik ez, mikor hogy, többnyire ahogy lehet, a közt tudatosan szolgálja a népek jóvoltából. A szerkesztő elsőként őket köszönti ezen az évfordulón. Névsoruk közzététele nemcsak azért marad most el, mert dícséretesen sokan vannak és megszámlálhatatlanok, hanem mert akár egyikük kifejezése is méltatlan volna belterjes ünnepünkhöz.

Ez az külsőségekben láthatatlan évforduló a szerkesztő számára kétszeresen is ünnep. Ötven éve kezdte a magyar nyelvet, a népnevelést közszolgálatot jelentő újságírói munkát. Szaktudását, ha nem kérték is, továbbadta és adja még a végzett újságíróknak is, akik szívesen közlik írásaikat a Magyar Ligetben és az elkövetkezőkben is abban bizakodik, hogy előbb-utóbb sikerül átadnia a lap szerkesztésének sziszifuszi munkáját a fiataloknak.

A Magyar Liget, dacolva a zord idővel, a jelenben kitartásunkkal virul, és olvasással, írással, terjesztéssel gazdagodik a jövőben is.

Megjelent az Ághegy V. kötete. Stockholmi és a környéki támogatóink példányait átvehetik a Nagykövetségen rendezendő bemutatóon, a szerkesztőségben és a következő címen:

Balogh Ilona, Mörbylund 27, 6 tr,
DANDERYD, Stockholm, tel: 08853963,
ilonabalog@gmail.com

Ághegy-Liget Baráti Társaság arra kéri tagjait és barátait, hogy az eddigieknél hathatósabban, még nagyobb odaadással támogassák VI. kötetünk nyomtatásban való megjelenését:

Számlaszámunk:

PlusGiro 105 29 43-6 Ag.-Borg

Tagdíj: 80 korona + kötetenként az önköltségi árak megfelelően kb. 100 korona. Az esetleges adományokat honlapunk megújítására fordítjuk. A felajánlott képzőművészeti munkákat, gyűjteményes kiállítás keretében jótékonyági árverésen értékesítjük ugyanezen célból.

**2009. május 17-én,
szombaton délidőben
a lundi Sankt Hans
parkban**

Szívesen fogadjuk barátaink bográcsos jelentkezését, játékmestereket, a gyerekeket szórakoztató segítőket is, remélve, hogy ez alkalommal elkezdődhet az évek óta tervezett svédországi magyar gulyásverseny és a lundi magyar iskolások nem hivatalos évzárója, sporttal, játékkal megálmodott családi együttléte.

Tíz esztendőnkőről

Liget - LIGETBEN

Barta István ünnepi lapszemléje

Van Svédországban egy város, melyet LUNDNAK (magyarul LIGET-NEK) hívnak és van ebben a svéd LIGETBEN van egy MAGYAR LIGET, melyet Tar Károly író és újságíró indított és szerkeszt hangyaszorgalommal. Károlyt a nyomorult politikai események és családi körülményei hozták Svédországba. Mint vérbeli író és újságíró, aki Erdélyben több folyóiratnak volt főszerkesztője, nem pihent meg babérjain, hanem munkához látott és folyóiratot alapított. Kétoldalas kis lappal kezdte, a Lundi Lappal, mely aztán igen rövid idő alatt 26-36 oldalassá nőtte ki magát. Toborzás volt. A szerkesztő kihangsúlyozta, hogy nyelvünket, kultúránkat és hagyományainkat, csak úgy tudjuk megóvni a kopástól és pusztulástól, ha összefogunk, s ha nem követünk olyan vezetőt, aki, idézem a Lundi Lap 1. számának *Beköszöntő* írásából: „... Nem ügyel arra, ha magyarul beszél, helyesen beszéljen, ha ír, hibátlanul írjon, (mert az ilyen) nem értünk, hanem ellenünk cselekszik... Mert nekünk abban kell összetartanunk, hogy semmiben se fogyatkozzunk. Ez a mi munkánk és nem is kevés!” Sajnos az évek, évtizedek folyamán sok olyan magyar volt, aki bizony helytelenül szólt magyarul, még mielőtt a svédet jól megtanulta volna.

Tehát se bent, se kint nem voltak és ma sincsenek - nyelviileg. Óvás, mentés mindaz, amit a Magyar Liget tesz, hogy nyelvünket, kultúránkat és hagyományainkat megvédje a kopás ártalmától. Igyekezünk jó, svéd állampolgárokká válni, akik becsülettel dolgozunk, nem kívánunk nyelviileg, és kultúránkban beolvadni. Beilleszkedünk, amikor szívesen átveszük a svéd kultúra értékes gyöngyeit, de ugyanakkor kincseinkből kóstolót nyújtunk házigazdáinknak. Mi nem azért menekültünk el hazánkból, hogy nemzettudatunkat leveszük, mint valami ócska köntöst, hanem a történelmi események kegyetlensége folytán kellett hazát cserélnünk, mert életben akartunk maradni.

Kikhez fordul a Magyar Liget? Minden magyarhoz, öreghez és fiatalhoz. Szól kis versekkel, mesékkel, rajzokkal írni-olvasni még nem tudó gyermekekhez. Elmondhatjuk, hogy fennállásunk évtizede alatt kultúránk, nyelvünk szinte minden területéről közölt írást. Ünnepeink, egyházi, nemzeti ünnepeink szinte első helyen szerepelnek a lapban, mert hajszás életünkben oly könnyű megfelekedni az évfordulókról és nagyobb ünnepeinkről.

A szerkesztő valóságos polihisztor, nemcsak nyelvvél és irodalommal foglalkozik, hanem igyekszik olvasóit mindenről tájékoztatni.

Itt említem meg, hogy a családi lap mellett Tar Károly létrehozta és szerkeszti az Ághegyet, a skandináviai magyar irodalmi és művészeti lapfolyamot, mely hatalmas terjedelmével (eddig 3402 oldal) valóban „szemet szúr”, mint az ág a hegye, hogy vegyük észre magunkat, és tudatosítsuk magunkban, hogy kik vagyunk, és merre tartunk. Már öt vaskos kötete jelent meg ennek a nagyszerű irodalmi és művészeti folyóiratnak, mely szabad teret nyújt haladó és kezdő íróknak, képzőművészeknek, alkotóknak. Többen, a szerkesztőnek köszönhetjük, hogy kéziratunk nem maradtak az íróasztalfiókokban.

A Magyar Liget felkeresi a magyar tömörüléseket sőt követségeket és egyetemi intézeteket, hogy interjúkat készítsen, s hogy beszámoljon tevékenységéről. Hiszen nemcsak egy lapról van szó, hanem „intézményről”, amelynek neve Ághegy-Liget Baráti Társaság, mely arra törekszik, hogy a magyar értelmiségieket hasznos közösségi munkára összegyűjtse.

Foglalkozik a vegyes házasságokban született gyermekek nemzeti hovatartozásával is és megállapítja, hogy „nem kell mindenáron a többségi nemzethez tartoznunk, nem kell a többséghez igazítanunk nevünket sem, mert ezzel méltóságunkat csorbítjuk, őseinket tagadjuk meg”. Az utódállamok szerint mi erőszakkal „magyarosítottunk.”

Pedig nálunk idegen családi névvel, akár évszázadokon át élhettek befogadottak, akikről tudtuk, hogy „jó magyarok”. Itt azonban svéd nevet vesznek fel többen is, mondván, hogy a svédek „nem tudják kimondani, nem tudják leírni nevüket.” Érdekes, hogy mi magyarok ki tudjuk mondani a sváb, a német, a román, a szlovák, vagy éppenséggel, lengyel neveket is, és még azok leírása sem okozott nagyobb gondot. A 18. század utolsó harmadában, II. József uralkodása alatt történt, hogy a zsidó neveket németre, a cigányokét pedig magyarra változtatták. Ezt azonban ne a magyarok számlájára írja a világ, hisz II. József híres volt arról, hogy a magyar nyelvet el akarta törölni, a magyarokból németeket akart faragni.

Előkelő helyet foglal el a lapban, az iskolák és a magyar oktatás problémája. A szülők megtudhatják, hogy milyen jogaik vannak gyermekeik anyanyelvi oktatást illetően. Fontos, hogy véleményezzék az anyanyelvi oktatás milyenségét. Különleges útleírások sem hiányoznak a lapból. Marokkóból, Kínából, Írországból tudósít. Olvashatunk a kétnyelvűség fonákosságairól, régmúlt történelmi eseményekről, balladáink világáról, gasztronómia újdonságokról, sportról, ahogyan ez egy tudatosan szerkesztett családi laphoz illik.

Szeretnék mindenkit arra buzdítani, hogy támogassa, erkölcsileg, anyagiilag és különböző közölnivalókkal segítse a Magyar Ligetet, hogy sok-sok tízéves jubileumot érhesen meg még a jövőben is. Azért, hogy összetartásunk elősegítésével, számos generáción keresztül oktassa és nevelje a Skandináviában élő magyarokat.

Tíz esztendőnk

Szerkesztőségünk köszönettel fogadja olvasóink megemlékezését évfordulóinkról. Már az elmúlt év végén számos levelet, képeslapot, internetes üzenetet kaptunk, barátainktól, akik jókívánságokkal halmoztak el és további munkára biztatnak. Ezekből adunk itt közre néhányat.

Ki gondolná, hogy ezt az apró lapot négy kontinensen olvassák? Köszönhető a "műhelyfőnöknek", a eszmei irányítónak, az aprómunkát is elvégzőknek, a kitarító szerkesztőnek. Hidat teremt összeköt bennünket a nagyvilággal. Hirdeti a barátságot, a szeretetet, a türelmességet egymás iránt, bárhol is legyünk a világban, Mutatja nemzetünk alkotó akaraterejét, leleményességét kultúránk gazdagságát. Máságunk révén szokatlan történetekkel gazdagítjuk nyelvünk. Új kalandozásainkat jegyzi, fényképekkel dokumentálja. Újságol a globális értékű jelenben, rögzíti a megtörténeteket az utókor számára. Jó volna, ha hazánk is értékelné, és figyelne ránk.

Csillag János

A Magyar Liget képeit szoktam nézegetni az Interneten. Az előző számot lapozgatva, nézem, nézem, nem akartam hinni a szememnek: kínaiul verset közölt a lap. Egy ilyen tőlünk távoli ország magyar újságjában kínai írás?! Boldogsággal töltött el. Kinyomtattam. Mutattam ismerőseimnek, rokonaimnak, barátaimnak, klubtársaimnak. Kézről kézre adták a lapot, forgatták. Csodálkoztak. Érdeklődtek a magyar nyelv, a magyar nép iránt. Barátaink, mondtam nekik, merthogy ezt érzem.

Lan man (Kína)

Kedves Szerkesztő!

Meglepődve olvasom a neten az ön kiadványát, és benne Csillag János barátom versét, írásait, amelyekhez itt Budapesten, sajnos, nem juthatok hozzá. Számomra rendkívül érdekes a Magyar Liget mert előttünk

kevésbé ismert világba kalauzol és olyan magyarokról szól, akikre büszkék lehetünk. Köszönöm önzetlen, közösségeket erősítő szerkesztői munkásságát!

Tisztelettel:

Tarnóczy István (Budapest)

Köszönjük szépen, és minden szépet, jót kívánunk az új esztendőre. Szeretettel a

Napsugár szerkesztősége

Idézet Dehel Gábor, a Kolozsvári Allami Magyar Opera rendezőjének hosszabb leveléből:

„Feledhetetlen-gyönyörű ajándékot kaptam Tőled. Lám az erdélyi Alkotó: ledarálhatatlan, bedarálhatatlan, talpra áll, még akkor is, ha tragédiák sorozatát éli át. Feldolgozza, kidolgozza magából - értéket teremt. A Te esetekben rendkívülit. Evickélek ebben a „folyamban”, időnként csak belemártom magam - ha csak néhány sor erejéig is. Sokféle érzelmet, emléket kavargyakon bonyolult társítások révén. Egyre többet gondoltam arra, hogy lelépek a „színről”. Most szgyellem magam. Példád ösztökél, hogy amíg a MÉMecskéim működnek nem szabad abbahagyni.

Szeretettel, őszinte megbecsüléssel:

Gábor

Hegedűs Kálmán író, leveléből:

Remélem megérkezett a könyvem CD-je. Így akarom megsegíteni a Magyar Liget lap zenei rovatát, hogy részenként leközölheted elejétől a végéig.... Céloom az, hogy a kutatói évek eredményeit, adatait, információit haszonnal olvassa és alkalmazza az értelmiségi - érzelmiségi nemzedék AKKOR is, amikor a nemzeti

nagyjainkat ért ostoba-tudatlan támadásokra kell MÉLTÓ választ adni. Lehetőleg több nyelven. ÍGY vagyunk mi állami és állampolgársági ide-oda-amoda tartozás nélkül (és azzal együtt) is EGYÜTT

Kálmán

Szervátiusz Tibor szobrászművész is lelkes olvasóink táborához tartozik. A felvételt buda-pesti műtermében munkatársunk **Szalontai Éva** készítette, amikor átadta az Ághegy V.kötetét.

A **Felvidékről** jelentkezem mint *A kultúráért Gömörben és Gömörön túl* szervezet szervezője. Szeretnénk ismét bővíteni a kapcsolatainkat magyar szervezetekkel. Reméljük, hogy Önökkel is sikerül kialakítani az együttműködést. Gömöri Fotóklubunk kiállítása a Tallini Magyar Intézetben (Észtország), utána Finnországba és azokba az országokba vándorolnak, ahol igényt tartanak erre a kiállításra. www.gomorifotoklub.extra.hu
Balázs Emese +421 915 83 02 8, emese.b@freemail.hu

Az Ághegy Könyvek sorozat kötetei

Az eddig megjelent négy kötetet, 2009-ben, a következőkkel reméljük folytatni:

Előkészületben

Erdélyi Szépművészeti Céh Emlékkönyv – Összeállította Tar Károly
Lőrinczi Borg Ágnes: Versek
Bjerck-Amundsen: Søren Kierkegaard kezdőknek – Fordította: Lázár Ervin Járkáló
Janáky Réka: Versek
Gergely Edo: Versek
Csillag János: Versek
Dusa Ödön: Drága föld — mozgásközpontú színház

Alkotva, tevékenyen

Dióhéjban az Ághegy-Liget Baráti Társaság elmúlt évi tevékenységéről

Megjelent az Ághegy, öt újabb számát felölelő V. kötetünk. (Az előfizetők jelentkezzenek a szerkesztőségben.) Megjelent az Ághegy Könyvek sorozatában négy, a szerzők által anyagilag támogatott könyvünk: Tóth Ildikó: *Múltbanéző*; Tar Károly: *Száraz oázis*; Szakács Ferenc Sándor: *Kettéhasadt lélek*; Bernhard Nordh: *A hódtavi újtelepesek*. A Magyar Liget három duplaszámmal jelentkezett 2008-ban (34-38). Új, ideiglenes formában, Sütő Zsolt önzetlen segítségével megújítottuk az Ághegy és a Magyar Liget honlapját a www.hhrf.org ingyenes portálon. Beindítottuk az Ághegy Rádióban a *Bevezetés az újságírásba* című sorozatunkat, amelyben az Ághegy szerkesztője megosztja 50 éves közírói és szerkesztői gyakorlatának tapasztalatait Neag Annamáriával, aki újságírói mesterfokozatának megszerzése céljából tartozkodik Lundban. Néhány alkotónk közreműködésével (Tar Károly, Kovács Ferenc, Sulyok Vince, Maros Miklós, Deák Csaba, Ungváry Tamás, Práda Kinga, Veress Mária, Csillag János, Lőrinczi Ágnes, Tóth Ildikó, Lázár Ervin Járkáló, Publik Antal, Szakács Ferenc Sándor, Csibi Margit és mások) bemutattuk az Ághegy IV. kötetét a Magyar Köztársaság stockholmi, oslói és koppenhágai Nagykövetségén, a stockholmi Magyarok Házában és az Idős Magyarok Otthonban, a Magyar Írószövetségben, a budapesti Magyarok Házában, a Kossuth Rádióban, az mtv-ben, a marosvásárhelyi Könyvvásáron és másutt, de a Híradóban és számos rangos irodalmi folyóiratban (Korunk, Nyelvünk és Kultúránk, Irodalmi Jelen stb.) és számos napilapban. Lázár Rozália festőművész két alkalommal, Bartha Magda akvarellista egy alkalommal, állította ki munkáit az Ághegy bemutatkozások alkalmával. Megkezdttük az Ághegy Rádió, az Ághegy és a Magyar Liget hangos kiadásának közlését a LIVS Över Gränsér rádiójának keretében. Megjelent az Ághegy Rádió tíz, válogatott adásának tartalmával CD-lemezünk. Tevéke-

nyen részt vettünk a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társaságának munkálataiban – Társaságunk tiszteletbeli elnöke választmányi tag – és a Nyelvünk és Kultúránk című folyóiratban a Társaság jövőjét mérlegelő és a nyugati szórványban való magyar nyelv oktatásáról szóló tanulmányt közöltünk. A svédországi magyar nyelvű oktatás helyzetéről készített, vaskos iratgyűjtőnyi felmérésünkkel, amelyet átadtuk Lezsák Sándor képviselőnek, a parlamenti alelnöknek, kívántunk hozzájárulni "Az iskolák fölöttébb szükséges voltáról" című Magyar Ligetben folytatott vita alapján, a magyar nyelv ápolásának időszerű teendőihez. Kapcsolatot tartunk fenn a budapesti ELTE skandináviai tanszékével. 20 kötetet ajándékoztunk a svédül tanuló diákoknak. Társaságunk tevékenyen rész vállal a Lundi Bevándorlók Szövetségnek munkájában, Borg Ágnes és Tar Károly a LIFS vezetőségének tagja. A LIFS kéthavonként, színes nyomtatásban megjelenő lapjának főszerkesztője: Tar Károly, főmunkatársa pedig Borg Ágnes. Több lelkes tagunk, szabadidejét nem kímélve támogatja a LIFS többnyelvű, az erdélyi toleráns szellemű, Transylvania Rádió, heti egyszeri adásának szerkesztést. (Borg Ágnes, Fodor Béla, Mészáros Márta, Neag Annamária, Tar Károly). Az Ághegy-Liget Baráti Társaság ugyanezen tagjai tevékenyen részt vállaltak a jövő év elején induló helyi tévéadás gazdagításában, az első svédországi magyar nyelvű tévéadás előkészületi szervezésében. Részt vettünk a stockholmi Híradó megújítását célzó tanácskozáson. Javasoltuk és elküldtük a lap korszerűsített tervét a SMOSZ-nak és a szerkesztőknek. Javaslatunkra a Magyar Kultúra Lovagja címet kapta Aniszi Kálmán, író, ny. egyetemi tanár, a Társaság budapesti megbízottja. A Magyar Kultúra Lovagja cím elnyerésére sikeresen javasoltuk az Ághegy művészeti tanácsadóját, Pusztai Péter,

kanadai grafikust. A cím átadására 2009. január 22-én a Magyar Kultúra Napján került sor, Budapesten. Eljártunk az Nemzeti Kulturális Alapnál, az Ághegy nyomtatását és a honlap szerkesztését segítő pályázat megvalósítása érdekében. Anyagi támogatásért sikeresen folyamodtunk a kulturális Miniszterhez, amit a SMOSZ is támogatott.

Hiányjelek

Az idén sem sikerült finnországi fiókunk megüresedett elnöki helyét betöltenünk, előző megbízottunkat súlyos betegség gátolta a saját maga által szabott feladatok végzésében. Anyagi támogatóink száma az eddigi közel százról, néhány tízre apadt. Igaz, támogatóink megnövekedett kedvvel – többen 500-2000 koronával – támogatták az V. kötet nyomtatását, de az eddigi kötetenkénti 20.000 korona helyett, december elejéig, ennek csak a fele, 10.000 korona gyűlt össze. Társaságunk elnökének, Dániel Lajos festőművésznek, nem sikerült képviselnie tagságunkat a SMOSZ közgyűlésein és másutt sem. Titkárunk, Tóth Tünde, külföldi tanulmányai miatt nem vehetett részt Társaságunk vezetésében. Mórítz László betegsége miatt visszavonult a folyóirat adminisztratív és szervezési ügyeinek intézésétől. Kasza Imre, festőművészt Erdélybe való visszatelepése miatt immár másfél esztendeje kénytelenek vagyunk nélkülözni az Ághegy képzőművészeti rovatának szervezésében.

Feladatainkból

2009 első felében megjelentetjük az Ághegy 26. közel kétszáz oldalas számát. A Magyar Liget tíz éves fennállásának évfordulójára CD-lemezen megjelentetjük összegyűjtött lapszámainkat, kiadjuk az Ághegy Rádióban elkezdett *Bevezetés az újságírásba* címmel elkezdett beszélgetés-sorozatot, (az évfordulón éppen 50 éves közírói és szerkesztői gyakorlattal rendelkező

Tar Károly író, és Neag Annamária, idén Kolozsváron végzett, Lundban mester fokú képzésre érkezett újságíró beszélgetés-sorozat) valamint a szerző felolvasásában első Hangos könyvünket: *Tar Károly: Szerenád dobra, cintányérra és más ütőhangszerekre* című különdíjas regényét.

2010-ig, folyóiratunk tíz éves fennállásának ünnepére befejezzük az öt számból álló (26-30 szám) VI. kötetünk szerkesztését. Az Ághegy-Liget Baráti Társaság tagjainak és támogatóinak segítségével nagyobb nyilvánosságot biztosítunk a skandináviai országokban és Kárpát-medencében, általában a médiában, az író-olvasó találkozók és könyvvásárok alkalmával. Nagyobb gondot fordítunk, hídszerepünk elismertetésével, állami támogatás megszerzésére minden skandináviai országban. Folytatjuk a Nemzeti Kulturális Alapnál a folyóiratok számára kiírt pályázatokra való jelentkezés formáinak teljesítését, anyaországi képviselőnk segítségével. Keressük azokat, akik önzetlenül, számítógépes munkával segítenék az Ághegy világhálón való jobb megjelenítését. Évente két alkalommal kellene honlapunkat frissíteniük.

Kérjük és reméljük, „a haza éltető figyelmét” élvezve, az Ághegy kötetek nagykövetségi ünnepélyes bemutatásának lehetőségét a svéd-, a norvég és a dán nagykövetségeken, keressük a kapcsolatot finnországi követségünkkel is. Minden követségre 6-12 darab tiszteletpéldányt küldtünk. Folytatjuk a finnországi magyarokkal való kapcsolatkeresést, Társaságunk ottani fiók-szervezetének kialakítása céljából. Előkészítjük, szerkesztjük és gondozzuk a következő szerzők kötetét, az eddig megjelent Ághegy Könyvek sorozatának folytatására. Előkészületben: **Erdélyi Szépmíves Céh- Emlékkönyv,** **Petter Bjerck-Amundsen:**

Søren Kierkegaard kezdőknek – Fordította: Lázár Ervin Járkáló, **Csillag János:** Versek, **Lőrinczi Borg Ágnes:** Versek, **Havasi-Krasznai Erzsébet:** Versek, **Tar Károly:** Gyermekekversek.

Folytatjuk a Társaság képzőművészeinek adományából kialakítható képműkiállítások rendezését. Az adományokat árverésen értékesítjük, a bevételt VI. kötetünk nyomtatására fordítjuk. Erősítjük kapcsolatainkat a skandináviai magyar egyesületekkel, az európai fordítókat támogató Ballasi-fesztivál rendezőivel, az anyaországi Falvak Kultúrájáért Alapítvánnyal és más egyesületekkel. Közös bemutatókat tervezünk a budapesti Árkádia irodalmi folyóirattal, a KÖZDOK Könyvkiadóval és a pozsonyi AB ART Könyvkiadóval. Társaságunk alkotói pályázatot hirdet a skandináviai magyar irodalmi-művészeti élet fellendítésére. (Lásd a 7. oldalon.)

Elismerések

Az Ághegy-Liget Baráti Társaság elismerően nyugtatja a szerkesztő önálló, céltudatos, ellenszolgáltatás nélküli irodalomszervezői, olvasószervezői és a folyóirat nyomtatásban való megjelenését biztosító tordelómunkáját. Hasonlóan elismerés illeti Kovács Ferenc szerkesztő helyettes széleskörű tevékenységét, aki a lap norvégiai anyagait biztosítja. Az irodalmi és művészeti lapfolyam értékét növelik Dr. Békássy Albert fordításai. A Magyar Liget főmunkatársaként végzett áldozatos munkája mellett, neki köszönhetjük a családi lap sokszorosítását is, amelynek eredményeképpen nemcsak a világhálón, hanem nyomtatásban is megjelenhetünk. Lőrinczi Borg Ágnes ügyvezető elnöki munkájával, a

pénztárosi teendőik önzetlen vállalásával, az Ághegy Rádió és a Transylvania Rádió adásainak megvalósításában nyújtott segítségével nagyban hozzájárult Társaságunk tevékenysége gazdagításához. Koós András segítségével sikerült az Ághegy Rádió adásait CD-lemezen széles körben terjesztenünk. Köszönettel tartozunk Maros Miklós neves zeneszerzőnek, aki az Ághegy zenei rovatának teendői mellett az elmúlt időszakban is tetemes részt vállalt a folyóiratunk bemutatását célzó rendezvényeinken, a zenei műsor baráti alapon történő szervezője és vezetője volt. Csillag János alelnök tevékenysége nagyban hozzájárult folyóiratunknak a svéd sajtóban való jelenlétéhez, a kristianstadi svéd irodalmi közhöz fűződő kapcsolatunk fenntartásához és hídszerepünk gyakorlásához. Dr. Aniszi Kálmán anyaországi elnökünk hathatós segítségét nyújtott az Ághegy Kárpát-medencei népszerűsítésében és a KÖZDOK nyomdával való kapcsolatunk szorosabbá fűzésében, nagyrészt rá hárulnak a Nemzeti Kulturális Alapnál történő pályázatunk benyújtásával járó teendők is. Ugyancsak elismerés illeti Lázár Ervin Járkálót, az Ághegy és a Magyar Liget sikeres koppenhágai bemutatkozását szolgáló nagykövetségi rendezvény szervezéséhez való hozzájárulásáért, amely fordulópontot jelenthet dániai jelenlétünkben. Értékes hozzájárulást jelentett, hogy a stockholmi és koppenhágai nyilvános szerepléseinket Balogh Ilona, Bartha Magda, Lázár Rozália, Tóth Ildikó és Veress Mária aktív részvétele, házi süteményeikkel is meglepetést szereztek. Társaságunk életében, ötleteikkel és az aprómunkákban való tevékeny részvételükkel is, új lendületet hozott Mészáros Márta,

aki a jövőben az elnöki teendőket és Fodorpataki Mária, aki a titkári teendőket látja el.

December második dekádjában, az aghegyliget@googlegroups.com levelezőlistán történt véleményváltás és szavazás eredményeképpen a következő vezetőséget választottuk:

Alapító és tiszteletbeli elnök:

Tar Károly, író, szerkesztő
(tar.karoly@gmail.com)

Az Ághegy-Liget Baráti Társaság elnöke:

Mészáros Márta, tanár
(marta.mesaros@hotmail.com)

Társelnök és pénztáros:

Lőrinczi Borg Ágnes, politológus,
költő (agnesborg@gmail.com)

Alelnök:

Csillag János, szakmunkás, költő
(janoscillag@hotmail.com)

Titkár:

Fodorpataki Mária, nyug. tervező,
(fodorpataki@hotmail.com)

Jogi tanácsadó:

Tóth Tünde, jogászhallgató
(tubi27@hotmail.com)

Pénztári felülvizsgáló:

Aluuan Gizella, közgazdász
(gabici@yahoo.com)

A társaság norvégiai fiókjának

elnöke: Kovács Ferenc

(ferenc.kovacs@media.uio.no)

A társaság dániai fiókjának elnöke:

Lázár Ervin Járkáló

(hamvasklub@parknet.dk)

A társaság magyarországi fiókjának elnöke, ügyintézője:

Dr. Aniszi Kálmán,

(aniszi.kalman4@upcmail.hu)

Ideiglenes segítőnk Finnországban:

Hegedűs Kálmán előadómű-

vész, zenetörténeti kutató

(deosapiens@pp.inet.fi)

Ligeti Pál

Az Ághegy-Liget Baráti Társaság

Az Ághegy-Liget Baráti Társaság alkotói pályázatot hirdet, a skandináviai magyar bevándorlók közérzetének témájával.

Irodalmi pályázat. Verseket, karcolatokat, novellákat, elbeszéléseket várunk, terjedelemtől függetlenül.

Műfordítói pályázat. Skandináviai alkotók magyar vonatkozású írásainak fordítását kérjük folyóiratunk hídszerrepének hangsúlyozása céljából.

Képzőművészeti pályázat. A befogadó ország tájainak, lakóinak művészi megjelenítése, olaj-, akvarell- és fényképészeti alkotásokkal.

Zenei pályázat. Rövid lélegzetű, északi sajátosságú zenei műveket várunk.

A pályázat határideje 2009. október 15.

A pályázat kiértékelésére felkérjük a következőket: **Irodalom:** Klein György, Kovács Ferenc, Sulyok Vince, Szenté Imre, Tóth Károly Antal, Tar Károly és Veress Zoltán. **Műfordítás:** Békássy Albert, Molnár István, Szenté Imre **Képzőművészet/Fotó:** Benczédi Zsuzsa, Csikós Tibor, Herskó János, Kovács Ferenc, Lisztes István, Mayer Hella, Pusztai Péter (CA), Vály István. **Zene:** Deák Csaba, Hegedűs Kálmán, Maros Miklós, Sólyom János, Török Ernő, Ungváry Tamás.

Az pályázatra beküldött legjobb műveket minősítésük sorrendjében I., II., III. oklevéllel jutalmazzuk, és az Ághegy Könyvek sorozatban, közös kötetben kívánjuk megjelentetni. A fontosabb műveket az Ághegy folyóiratban, az Ághegy Rádióban és a Magyar Liget című családi lapban rendre közzétesszük. Eredményhirdetés: 2009. december 6.

Az Ághegy-Liget Baráti Társaság felkéri a skandináviai magyar egyesületeket, hogy a pályázatra beérkezett legjobb művek szerzőit, lehetőségeikhez mérten különdíjjakkal jutalmazza.

Villámpostán, levélben, CD-lemezen várjuk a pályamunkákat.

Címünk: tar.karoly@gmail.com; Ághegy-Liget szerkesztősége 222 40 Lund, Landsdomarev. 1, Svédország

Tíz esztendőnk

Elekes Frici azok közül a barátaim közül való, akikkel együtt írtuk a világ legjobb ifjúsági lapját. Velem egyidős, éppen március 4-én volt a születésnapja. Köszöntöttem a skypeen egy kis csevejjel. És erre ő, a maga ünneplését másra hagyva, a tíz esztendő Magyar Ligetről való megemlékezéseink hangulatában, mert tudta, hogy aprócska lapunkba a svédországi magyarokról szóló írások illenek, verset rögtönzött, és közzölt blogjában (úgy hiszem csak ezért nem Jegyzet a neve ennek az internetes szövegelesnek, mert Lao ce után szabadon, mi annyira bölcsék vagyunk, hogy nekünk már nem kell a *magyar* szó sem), ahol sok szép verssel, elekesfricis stílusban megírt gondolat-fuvallatokban gazdag olvasni jó jegyzetet találunk Az oldal címe: Feriforma. És Pusztai Pétertől való rajz is van hozzá.

<http://elekesfrici.blogspot.com/>

Elekes Ferenc Svédék

Messze ment barátom mondja,
küldjek verset, ha vannak benne svédék.
Hogy neki mire van gondja,
én nyomát keresem a tévedésnek.

Küldhetnék, ezen ne múljék,
ide rakhatnék egy egész svédasztalt,
egy emléket, mit őrzök még,
talán azért, mert engem nem marasztalt.

Egy képeslapot küldök én,
arról a tájról, ahol megszülettem,
ma is ott csüngök köldökén,
úgy látszik, jól összefortunk, mi ketten.

Falunk is megér egy misét,
tornyok tüivel van beoltva az ég
és mégis legyöngült vidék,
körülnéznek fölötté termopán-igék.

A nyár nálunk is génkezelt,
előre jelezte rég a horoszkóp,
olyan volt, mint egy ékezet,
a mennyezetről lelógó gonosz pók.

Sokszor csak egy kép, mi átjár,
értelmét föl nem foghatom, se a célt,
jövönket mért mások gyártják,
hisz nem ők találták föl a svédacélt.

Erdőről fát hoz egy megroggyant szekér,
gazdája pöttöm, mogyoró,
a számtáblát olvasom, míg tüzet kér :
vévévé pistuka pont ro.

Nyelvjavító

**Hetenként néhány percig hangosan magyarul — nem-e? — „mártavaj” és „perszebor” — kinek mi és minek ki? — mikinek a feladata
Egy sokévtizede idegenbeszakadt magyar megjegyzései**

„Az, hogy mi idegenbe szakadt drága honfitársak rosszul beszéljük anyánk nyelvét., hogy elhagyjuk a kettős mássalhangzókat, meg a drága ikés igéket, meg hogy az „e” - kérdő szócskát rossz helyre tesszük, ez mind megbocsátható, hiszen fülünk más nyelvhez szokott már régóta, s a magyart ritkábban beszéljük. Ezeknek a hibáknak a kiküszöbölése aránylag egyszerű, amennyiben hetenként egyszer legalább 10-15 percet olvasunk hangosan magyarul, s azt magnószalagra vesszük és visszahallgatjuk, könnyen rájövünk a hibáinkra, és kis gyakorlással le is szokhatjuk azokat. Persze ehhez tudni kell a helyes kiejtést. Kezdjük mindjárt a kérdőszócskával. Ha tudjuk azt, hogy ez mindig az ige mögött kell, hogy álljon, akkor nem kérdezzünk soha úgy, hogy „nem-e”, mert erre az ember önkéntelenül a kérdőívekre gondol: kora, neme, családi állapota, nemzetisége, stb. Ha viszont az ige mögé tesszük, akkor kiderül, hogy valami másról van szó. Például: Nem látod-e, nem hallod-e, stb. Kiderül, hogy nem személyi adatokról van szó, hanem arról, hogy látunk-e, vagy hallunk-e?

A kettős mássalhangzókhöz egy kicsit a zenei hallásunkra is szükség van, hogy megérezzük a különbséget a pillangó, a pillanat és a hallani között (összehasonlítva a pilangóval, a pilanattal, meg a hal-al. Mert az idősebb ember rosszabbul (nem rosszabbul) hall, mint a fiatal, de hogy a hal hall-e, vagy sem, ezt nem mindenki tudhatja, pláne az, aki meghalt.

Az ikés igék problémája: Általában, ha az ige egyes szám harmadik személyben -ik végződésű (eszik, iszik, alszik, stb.), akkor ikés igéről van szó és az „öszönző” (parancsoló) alakjában egyék, igyék, aludjék és nem egyen, igyon, vagy aludjon alakot vesz fel.

Ezeket az egyszerű szabályokat szem előtt tartva, könnyen megtanulhatunk újra, szépen és magyarul

beszélni. Azaz a kiejtésünkről nem tudják majd megmondani, hogy idegenben élünk-e, vagy sem. Csupán egy kis szorgalomra és heti néhány percre van szükség!

A hosszú magánhangzók (i, ó, ő, ú,) helyes kiejtésének az újra elsajátítása, némileg több gyakorlatot igényel, és ahhoz szükség van már helyesírási szótárra is, mert abban láthatjuk, hogy mit hogyan kell írni, ami aztán a kiejtést is meghatározza. Tehát, ha gyerekennek azt mondom, hogy „nyisa ki az ajtot”, akkor nagy hibát követek el. Ha viszont kettős s-el és hosszú ó-val ejtem ki, mindjárt szebben hangzik a magyar fülnek...

Az ilyen hibákat általában idegenbe szakadt honfitársaink követik el nyelvünk szabályai és szépsége ellen. Mit szólunk azonban azokra a hibákra, amelyeket a magyar televízió bemondói követnek el, nap mint nap, s nem áll módunkban megjegyzéseinket nekik eljuttatni. Hibáik nagyon zavaróak, és erősen rontják nyelvünket, gyakran még az érthetőséget is zavarják

Csak néhány példát:

Evelt-e már valaki „mártavajjal” megkent szalámis kenyeret és ivott-e rá valaha is „perszebor”-t?

Ezek a nagyon is zavaró kiejtési hibák abból származnak, hogy az illető bemondó nem tart szünetet a felolvasásban. Az ilyenek számára át kellene fogalmazni a mondatot, s akkor nem tudna ilyen szarvashibákat elkövetni. Mert miről is van szó? Nem Mártának a vajáról, hanem arról, hogy „már az elmúlt esztendőben”, vagyis már (szünet) tavaly történt ez és ez az esemény. Az ilyen bemondók számára vagy megfordítjuk a mondatot, úgy hogy „tavaly már”, vagy egy határozó névelőt teszünk a tavaly elé, vagyis „már a tavaly”, s akkor elkerülhető, hogy a hallgatók törjék a fejüket, hogy miféle vaja van Mártának.

A "perszebor" pedig nem egy új magyar borfajta, hanem az is csupán a szünet kihagyásából állt elő, vagyis arról volt szó, hogy: "Persze, borokat más vidékeken is termeltek, stb.", de

mivel a szünet elmaradt így lett belőle egy teljesen új borfajta. Hogyan lett volna helyesebb? Itt a persze nem a borra, hanem arra vonatkozott, hogy persze (magától értetődően, természetesen) máshol is termeltek borokat. Helyesebb lett volna, ha a borokat tesszük előre és utána a persze szót, mert akkor elkerülhető ez a fogalomzavar, vagyis a nem létező „perszebor”. Borokat, persze természetesen máshol is termeltek, stb. Egyébként ha jól tudom a „persze” kifejezés a finn nyelvben feneket (pospsit) jelent, s ha azzal kombináljuk össze a perszebor, akkor magyarul „popsiborról” is beszélhetünk, ami lehet, hogy ebben a merkantil világban egyszerű reklámnak számítana...

A kinek mi és a minek ki kifejezésekkel is baj van néha, szónokainknál, mert szegény Mikit oly könnyen belekeverik a slamasztikába, hogy csoda! Mert sokan így mondják „mikinek a feladata”, „holott nem is Mikiről van szó, hanem csak arról, hogy „kinek mi a feladata”. Csupán felcserélve a mi-t, a ki-vel, máris tudjuk, hogy nem Mikiről, hanem mindnyájunkról van szó!

Az olyan közmondás is, mint „nem látja a fától az erdőt”, igen gyakran megfordul előadóink ajkán, és lesz belőle „nem látja az erdőtől a fát”. Pedig könnyű belátni, arról van szó, hogy a kicsitől az ember sokszor nem látja a nagyobb, vagyis a fától, a kicsitől, az egytől nem látom a sokat, a nagyobb. Mert ha látom az erdőt, akkor csupa fát látok, hisz az erdő fákból áll, de ha egyetlen egy fa áll látásom útjában, akkor nem láthatom attól a sok fát, az erdőt.

Van logikája a magyar nyelvnek, de a többi nyelvnek is!

Bartha István

Bűnbánó óda a gyermekkönyvekhez

Büszke és hiú ember vagyok. Elenyésző számú, világviszonylatban teljesen jelentéktelennek számító hibáimat, botlásaimat vagy bűneimet - minden bizonnyal pillanatnyi oda nem figyelésem az oka -, ügyes manőverezéssel sikerült eddig véka alá rejtennem. De most hulljon le a lepel! Kiállok a reflektorok elé, bevallom: vétkeztem. Lehajlott fővel, magamba roskadva a megbánás kínzó terhe alatt, elcsukló hangon, töredelmesen bevallom: **kidobtam egy könyvet**.

Könyvet nem szabad kidobni. A könyvet szeretni kell. A könyv az emberi kultúra molekulája. Az író által közvetített, az egyetemességből kicsipentett gondolatok, szavak és képek materiális formája. Értelmünk vívómestere, érzelmeink csapzott hajú karmestere.

Könyvet kidobni?! Ha szemétdombra valónak tartjuk, civilizált módon megszabadulhatunk tőle. Ne zörtölődjünk. Tegyük „majd jó lesz még valamire” dobozba a padláson. Hiszen, e tárgyban többek munkája fekszik. Ne dobjuk ki, becsüljük meg! Vagy: Ajándékozunk fivérünknek, aki köztudottan a család fekete báránya, mert csak a szakmunkásképzőig jutott, velünk ellentétben, akik tanultak, igen műveltek és olvasottak vagyunk, és tekintélyes a könyvtárunk. Ajándékozunk el az olvashatatlan ponyvát: adni öröm! Ha végképp meg akarunk szabadulni a semmi-revaló olvasmánytól, adjuk kölcsön. Biztosan nem látjuk viszont. Igaz - egyik kedves ismerősöm hajnali poháremeléssel egybekapcsolt hozzászólásából tudom - esetünkben ez axiómadöntő lehet, miszerint szép nőt kell elvenned feleségül, mert a csúnya a nyakadon marad. Ha visszaadják az érintetlen könyvet, kezdheted előlről.

Könnyebb a dolgunk a nemkívánatos *gyermekkönyvekkel*. Ha kinövi a gyerek, vagy még hozzá sem nyúlt, ha úgy ítéljük meg, hogy saját csemeténk szellemi és esztétikai fejlődését nem szolgálja, nyugodtan elajándékozhatjuk a fent említett rokon kisfiának. Tegyük ezt látványosan, a gyerek ötödik születésnapja alkalmából az összegyűlt családtagok előtt. Erre a pillanatra próbáljuk meg elcsalogatni a gyereket a legújabb hollywoodi mega-csoda képernyőn pergő látványától, és diadalittasan nyújtjuk át neki a gon-

dosan becsomagolt értéktelen képes meséskönyvet. Kezünkre játsszik a gyermek reakciója: közömbös pillantást vet a könyv bugyuta címlapjára, félredobja és valamelyik film hőstét utánozva, széles mozdulatokkal, harsány csatakiáltással visszaviharzik a képernyő elé. Ekkor, az irodalom és az olvasás jövőjét szívügyüknek tekintő, végvári vitézek csalódott pillantásával, bólogassunk szaporán kétszer-többször, majd nyugodjunk meg: Yes!- elegánsan továbbadtuk a szemetet.

Nos, ennyi szolid megoldás ismeretében, kedves barátaim, *én mégis* kidobtam egy gyermekkönyvet. Ki bizony! Kipenderítettem. Kihajítottam. Kivágtam. Ki vele! Slusszpassz, ide többet vissza ne gyere. Pedig volt bennem jó szándék. Merthogy családnk immár egyik felcseperedett tagjától örököltük. Magyar nyelvű könyv, így kisfiamra gondoltak, majd jó lesz neki. Azt hogy már nincs meg, bánom, mert hitelesebb lenne a bűnvallásom, ha pontosabban idéznék belőle. Úgynevezett „állatos könyv” volt. Magam előtt látom illusztrációit. „Reális” ábrázolásban megfestett állatok mosolyognak bárgyún, mint Jehovatanuk szórólapján az oroszlán, amely a nyulat karolja, mert látják a fényt, megtalálták a világbékét. Amikor az egyik esti szertartásunk részeként nekifogtam a felolvasásnak, tátognom kellett, megnémultam... Kezdomondatára még emlékszem.

Kecskemama gyermekeivel a réten van.

A kecske *gyermekei*? Miért nem gidái vagy kiskecskái? Ami pedig a feltálatl mondatszerkezetet illeti, az ősi germán istenek dárdájával dőf a magyar fülekbe. Ha ezt így folytatjuk, a legkisebbeknek szánt könyvek annyira elhülyítik a kölykeinket, hogy mi magunk szülünk majd birkákat, a kecskék pedig *gyermekeket*.

Kedves olvasó! Barátaim! Ne ítéljete el. Esküszöm, hogy ennél sokkal több csepp kellett irodalomra szomjazó kristálypoharamba, amiért aztán úgy döntöttem: kukába dobom ezt a könyvet. Szánom- bánom is. Mégis csak többek munkája. A szerencsétlen illusztrátoré, a meg nem becsült szerzőé, a tehetségtelen magyar fordítóé, a pénzéhes kiadóé...

Kihasznlom az alkalmat, ha már a vallószékemben ülök: szeretem az irodalmat, és igazán *nagyon* szeretném, ha ezt átadhatnám a gyerekemnek is. Éppen ezért, kérem, ne ajándékozzanak nekünk könyvet. Soha! Akkor se, ha magyar.

Mészáros Márta

A Kasza Imre alapította gyermekrajz-múzeum Göteborgban (Lerum)

**Az Ághegy-Liget Baráti Társaság javaslatára
az Egyetemes Kultúra Lovagja: Pusztai Péter grafikus**

Fenn a díszszúrók a koronával - Lenn az adományozó testület tagjai

**A Lovagrend alapítója
Nick Ferenc
lovaggá üti
Pusztai Péter
kanadai grafikust,
az Ághegy művészeti
tanácsadóját**

**Pusztai Péter lovagi palástban,
és barátaival körében**

Pusztai Péter lovagi címének indolása:

Az Egyetemes Kultúra címet adományozza Pusztai Péter —Vaudreuil-Dorion, (Kanada)- képzőművésznek

Lovagias tettek: /megjegyzések/: A Bethlen Gábor Irodalmi Kör tagja. Az erdélyi származású festőművész számos könyv illusztrátora a bukaresti Ifjúmunkás lap grafikai majd művészeti és irodalmi szerkesztője volt. A romániai Abécés könyv illusztrátora. Svájcban a genfi Editio-Srevice lap belső munkatársa. A Belgyumi Szépművészeti Akadémia tagja. Huszonöt éve telepedett le Kanadában. A rendszerváltást követően szülőfaluja neves személyisége szobrának létesítését és templomának felújítását támogatta. Fényképzési munkásságáért több szakmai elismerésben részesült. Az erdélyi falurombolás elleni világhírű plakát alkotója, a magyar művelődés hagyományainak ápolója és támogatója.

„Képzőművészeti tevékenységéért”

BOGÁCS TÉGED IS VÁR!

Nyarlaljon a svéd-magyar Fodorpatakiék házában

Skandináviai vendégekre számít a Fodorpataki házaspár a gyógyfürdőjéről nevezetes, Borsod megyei Bogácson (Rózsa utca 7. szám), ahol felújított házukban, két összkomfortos szobát ajánlanak a pihenni s gyógyulni vágyóknak. Az 5 személyes lakrész kiváló családi üdülésre is, fürdő, étkezési lehetőség. A magyar Puszta, a Tisza tó, Tokaj, Eger, Aggtelek és orvosi ellátás a közelben, a gyógytornáról szükség esetén Fodorpataki László, egykori birkózóbajnok gondoskodik. Irányár 3000 ft/nap/személy. Svéd mobilszám: 0709-821481 Magyar mobilszám: 0036 30-7473657, villámposta: fodorpataki@hotmail.com

Tájékozódásként érdemes megnézni a fürdő honlapját: www.bogacs.hu

Bogács Dél-Borsod egyik legszebb települése, a Bükkaljai Borvidék központja. Egertől 16 km-re, Mezőkövesdtől 8 km-re fekszik a Bükk hegység kiszélesedő völgyében. Nemzetközi hírű termálfürdőjével, szép környezeti fekvésével, gazdag kulturális programjaival, borkultúrájával, fejlett infrastruktúrájával és színvonalas szolgáltatásaival a régió kiváló üdülőközsége.

A bogácsi termálfürdő a pihenni és gyógyulni vágyó vendégeket egész évben fogadja. Nyolc medencéjéből egy hidegvizes, vízforgató, feszített víztükrű úszómedence, a többi gyógyhatású termálvízzel feltöltve várja a fürdőzőket. A kénes termálvíz hatékonyan elősegíti a reuma, ízületi és mozgásszervi betegségek, nőgyógyászati, légesőhurut, gyomor, epe és májbetegségek gyógyulását. A fürdőhöz kapcsolódó gyógyászat és az ellátás színvonalas, a kispénzű vendégek számára is megfizethető, annál is inkább, mert a balneológiai gyógykezelések OEP támogatással is igénybe vehetők. Korszerű, új szolgáltató komplexumok (masszázs, fizioterápia, iszappakolás, szauna) állnak a vendégek rendelkezésére. A faluban több étterem és élelmiszerüzlet biztosítja az ellátást a hét minden napján.

A Bükkaljai Borvidék tradícióját, jó hírét szolgálják a borospincék.

A riolittufába vájt kiváló mikroklímájú pincékben érlelik a bogácsi szőlőhegyen

termelt háztáji tüzes borokat, amelyeket az idelátogató vendégek nem bántják meg, ha szép sorjában végigkóstolnak.

„Az iskolák fölöttébb szükséges voltáról”

A nyugati régióban Svédországban jónak mondható az anyanyelvi oktatás, de az Európai Unióban jobb is lehetne. Mert kell! Folytatjuk sorozatunkat. Nevelők, szülők tanulságos hozzászólásait reméljük és várjuk.

A Svédországban élő szerbek az itt élő magyarokhoz hasonlóan nyelvkutatóik eredményeit népszerűsítik, hogy megerősítsék a szülőkben a kétnyelvűség előnyeit és rendkívüli fontosságát. Nemrég Ivana Ivanic stockholmi egyetemi hallgató terjedelmes írásban számol be az ezen a téren végzett kutatásairól. Írása a *Diaspora* című lap tavalyi második számában jelent meg.

Munkatársunk, Borg Ágnes, ebből az írásból valamint Arnberg, Landberg és Håkansson svéd kutatók idevágó tanulmányaiból kivonatolta és fordította a számunkra legfontosabb tanulságokat, hogy ezzel is bővítsé olvasóink tájékozottságát, elősegítse a magyar szülők tudatosodását anyanyelviük ápolásának szükségességéről. A kétnyelvűség előnyeit számunkra a legvilágosabban Håkansson fogalmazza meg, a jó nyelvi környezet kialakításának szükségességét Landgren és Arnberg kutatásai támasztják alá.

Kétnyelvűség és Intelligencia (értelem)

Jobb memória (emlékezet), megnövekedett agykapacitás (szellemi képesség), több nemzetiségű egyénnel való kommunikáció lehetősége, stb., stb., sorolhatnám a kétnyelvűség pozitívumait.

A két nyelvet egyformán jól beszélő gyerekek tevékenyebbek, alkotóbbak és rugalmasabbak, mint a csak egy nyelvet beszélő társaik. Ezt Lenore Arnberg (nyelvkutató) azzal magyarázza, hogy a két nyelvvel felnőtt gyerek hozzá van szokva, hogy ugyanazon gondolatot többféleképpen kifejezzon, és több oldalról megvilágítson.

Az 1960-as évek előtti kutatásokkal ellentétben, amelyek a kétnyelvűség, a kognitív (megismerő) fejlődésre gyakorolt negatív hatásaira mutattak rá, azt a következtetést

vonják le mai tudósaink, hogy a gyerekek kognitív fejlődését nem késlelteti a kétnyelvűség. A modern kutatás felfigyel az egyéb szociális és pszichológiai tényezőkre, éppen ezért a kutatási eredmények ma már árnyaltabbak és megbízhatóbbak.

A kutatások egyértelműen bizonyítják a kétnyelvűség életre szóló előnyeit.

Az identitás (azonosság) és kultúra szorosan kötődik a nyelvhez. A nyelv ismeretén keresztül nyilváníthatjuk ki egy bizonyos kultúrához való hozzátartozásunkat vagy az ettől való eltávolodásunkat. Amikor elsajátítunk egy nyelvet, akkor ezzel együtt, megismerjük és megtanuljuk a nyelvhez kötött kultúrát is. A kétnyelvű gyerekek két kultúrában nevelkednek, s éppen ezért könnyedén alkalmazkodnak a különböző kultúrákhoz és csoportokhoz, életük bármely szakaszában.

Mi segíti elő a kétnyelvű gyerekek nyelvi fejlődését?

„... a gyerek nem tanul meg önkéntesen egy más nyelvet csak azért, mert azt a környezetében használják.” (Landberg)

Fontos, hogy a kétnyelvű gyerekek nyelvi fejlődése párhuzamosan fut, és nyelvi ismeretei életkorához igazodnak. Az „anyanyelv” rovására megtanult nyelv negatív hatással van a gyerek kognitív fejlődésére.

Landberg szerint több, a nyelvtanulásra pozitív hatást gyakorló tényező van. Ezek közül a legfontosabb és leghatásosabb segítség a szülő. Sok időt és komoly hozzáállást igényel a gyerek két nyelven való nevelése.

Két kiemelkedő része van a tudatos nyelvi fejlesztésnek:

1. gazdag és stimuláló (ösztönző) nyelvi környezet a nyelvi fejlődésre jó hatással való aktivitások (tevékenységek).

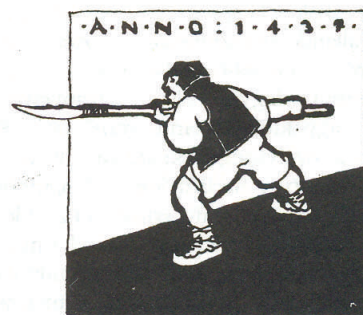
A gazdag és stimuláló nyelvi környezetben azt értik a nyelvészek, hogy a gyakori és sok beszéd ösztönzi a gyerek beszédképességét az adott nyelven.

Tehát ajánlom, hogy a szülők:

- egész kis koruktól kezdve beszéljenek sokat és gyakran magyarul gyerekekkel, gyerekeikkel.
- használják ki a hétköznapi nyújtotta alkalmakat az anyanyelvi társalgásra, hallgassák meg és mutassanak érdeklődést a gyerekek elmesélései iránt, ezzel is felkeltve a gyerekekben a dialógusok (párbeszéd) iránti érdeklődést

2. A nyelvi fejlődést stimuláló (ösztönző) aktivitások (tevékenységek):

- zene, gyermekmondókák és meselvasás
- nézzenek együtt magyar nyelvű, gyerekeknek való tévéadást
- magyar nyelven tegyenek fel kérdéseket, kérjenek magyar nyelven megfogalmazott választ. Ez az aktív (tevékeny) nyelvfejlesztés. Tegyük lehetővé azt, hogy gyerekekük vagy gyerekeik időnként találkozzanak más, velük egykorú magyar gyerekekkel.

BUDAI NAGY-ANTAL

Kós Károly metszete
Budai Nagy Antal históriája című
könyvéhez
Lásd a Magyarok története sorozatunkat a 21. oldalon

Tavalyi történetek

Kínában és Ausztráliában

Lóháton

Dél-Kínában a Zhuhai erdejében sétáltam, amikor megláttam két szép, tipikus ázsiai lovat, egy barnát, és egy fehéret. Budapesti létemre sose ültem lovon, de itt elka-pott a vágy, hogy felüljek valame-lyikre. Szóltam a kínainak s a fehéret választottam. A nyeregben Árpád vezérnek éreztem magam. Leszóltam a hölgynek.

- Hogy van a ló mandarinul?
- MA- mondta.
- Ma? - kérdeztem meglepetten.
- Én meg MAgyar vagyok. Vagyis lovas magyar.

Egymásra néztünk és összenevet-tünk!

Később azt is megtudtam, több ló-val kapcsolatos szavunk megegye-zik a kínaival.

Budapest Kínában

Dalainben, ahol a koreai háborúban szétbombáztak egy hidat, a kínaiak restaurálták. De az Észak-Koreaiak, a maguk felén úgy hagyták, ahogy a háború tönkretette.

A kínai oldalon van egy óriási tábla, s rajta a romokban heverő Budapest világháborús fotója. Szövege a kö-vetkező: Budapesten robbantották fel a legtöbb hidat a világháború-ban.

Az Észak-Koreai határon Budapest-ről példálózna.

A szerző felvételei kínai és ausztráliai (Kelet-Ausztrália, Byron Bay) utazásairól.

Kísértetváros

Északkelet Ausztráliában, a Barna folyóhoz közel, van egy kihalt város. Chillagou a neve.

Johntól kérdeztem, hogy ejti ki a város nevét. Hallom, hogy mondja: „Csillag”. Meglepődtem.

- Mit tudsz róla?

- Az aranyláz idején éltek itt emberek, de amióta nincs több arany, elnéptelenedett a hely. Csak rozsdás gépek és ingadozó sziklák vannak errefelé...

Az esőerdőben

Igaz történet, a gyilkos fekete kígyóval való találkozásomról:

Utazás a világvégére című versemből (részlet):

Red Rocknál fiatalok szörföztek a viharban.

Vörös sziklák mellett biciklijük fekdűt a homokban.

Ennél rémisztőbb volt sétálni az esőerdőben,

Fekete kígyót látni élőben

Kígyó volt. Mérges. A csapás mellett kúszott.

Óvatosságom nem ok nélkül túlzott. Remegett az ösztönöm és az egész testem.

Éreztem mégis képet kell készítenem Kamerám kéznél volt, rajta a villogó. Hátra óvatosságból léptem, mint egy lopakodó.

Céloztam-kattintottam, sikerült a kép. Elégedetten láttam: a veszély milyen szép.

És a helyszínről gyorsan elináltam.

Csillag János

HÍREKHÍREKHÍREK

*** Holby Timea presbiter január 17-én tartotta az oslói magyaroknak a vízkereszt történéseit, szimbólumait megvilágító interaktív istentiszteletét. A kis létszámú gyülekezet azon munkálkodik, hogy minél több hívet hódítson vissza a vendégszeretetéről híres Uranienborg templomba.

*** A Norvég-Magyar Egyesület (NUFO) január 24-én tartotta tradicionális újévi vacsoraestjét. Az ünnepi műsorban fellépett Bordás Mária énekesnő, zongorán kísérte Åse Mathiesen Palm. Részleteket láthattunk a NUFO 70. / Hubay 150. jubileumi estjén készült kisfilm zenés programjából: Annar Follesø hegedűművész, Wolfgang Plagge zongoraművész és zeneszerző Grieg és Hubay műveket játszott. Az est házigazdája, Dr. Mária Lucia Nagy, a NUFO elnökszónya volt. Az est bevételét a dévai gyerekek megsegítésére bejegyzett alapítványnak ajánlották fel.

*** A norvégiai Magyarok Baráti Körének „Csincsele” gyermekcsoportja 2009. január 31-én és február 14-én tartotta foglalkozásait óvodás és kisiskolás korú gyermekek részére Horváti Ildikó, Karácsonyi Tünde és Wollner Mária vezetésével. A részvétellel díjtalan. Figyelem! A következő foglalkozások március 28-án, április 1-jén és május 9-én lesznek.

*** Sokan voltak kíváncsiak Balázs Elemér együttesének hangversenyére, mely az Oslói Nemzetközi Jazzhét (Internasjonal Jazzuke) keretében, a Magyar Köztársaság Nagyvetsége és a Norvég telekommunikációs cég, a Telenor támogatásával jött létre január 29-én az Oslo központjában lévő Jazzpódiumon.

Az együttes névadó dobosa mellett fellépett Balázs József zongorista, Lamm Dávid gitáros, Soós Márton bőgős, Czibere József ritmushangszeres, valamint Hajdú Klára és Winand Gábor szólóénekes.

*** A norvégiai Magyarok Baráti Köre (MBK) február 21-én tartotta Kögyűlését.

*** A Magyar Filmklub 2008. ősze-

től Németh László író munkás-ságának bemutatásával foglalkozik. Szeptember 21-én történelmi drámáival ismerkedtünk.

Október 19-én Németh László családregényeinek TV- és filmváltozata került fókuszba. Kovács Ferenc 2009. február 1-jén a társadalmi drámákról tartott filmestet. Részleteket láthattunk a *Papucshős*, a *Szörnyeteg* valamint a *Villámfény* című darabokból. A negyedik részre március 1-én került sor, ahol láthattuk a Németh Lászlóról készült legújabb dokumentumfilmet is.

*** Az idén egy tucatnál is több magyar diák kapott pár hónapra ösztöndíjat, gyakorló és képzési lehetőséget az Oslói Egyetemen. Közülük többen is fejest ugrottak az idegen ország különleges adottságainak, lehetőségeinek felfedezésébe. A "kinti" magyarok önzetlen támogatásával néhányan eljutottak a nagyon messzi, északi egyetemvárosba, Tromsøbe és egy norvég nép főiskola kutyaszán telepére.

I. A háromfős magyar cserediákcsoportunk, kiegészülve egy olasz lánnyal, elhatározta, hogy megnézi magának a sarki fényt. Kaptunk ötleteket, hogy milyen feltételek teljesülte esetén lehet látni, hova érdemes utazni érte. A legtöbben Tromsø csodálatos szépségű szigetét ajánlották nekünk, mi pedig elfogadtuk a bölcs tanácsát, úgy hogy egy szép szombati hajnalon útra kelünk a fény hazájába.

Próbáltuk felkészíteni magunkat a nagy hidegre, dupla réteget vettünk magunkra mindenből, hogy aztán leszálláskor esőcseppeket érezzünk a bőrünkön, valamint plusz fokokat tapasztaljunk. Ezzel a „Tromsø = mínusz 20 fok” elmélete megingott, később pedig teljesen megdőlt.

Magyarok mindenhol vannak. Városbeli kóborlásaink után minden nap egy magyar otthonba tértünk meg, ezúton is köszönet érte. A három napot véleményem szerint jól beosztottuk, minden alkalommal egy újabb szeletkéjét ismertük meg ennek a csodálatos helynek és a szellemének. A kiállítások betekintést nyújtottak a lokális és globális érdekességekbe. Tromsø elég autentikus hely ahhoz, hogy itt tekintsük meg az Északi-sark meghódítását bemutató kiállítást, a „csend világának”- (Cousteau) élőlényeit, megismerkedhessünk a Polaria három sztárfókájával, tanulmányozhassuk a Számíróféldért folytatott küzdelmet, a helyieknek a többi néppel folytatott kulturális kapcsolatainak alakulását.

Kutyák és gondozói — Fotó: Zalán Márk

Fókacsapat — Fotó: Major Zoltán

A földtörténeti korszakok kincseit is megcsodálhattuk, sőt a sarki fény tudósaivá is válhattunk a tematikus kiállításon.

Az egyik esténket a természet lágy ölén, hófödte dombokon töltöttük, s órákon keresztül kémleltük az eget, de egy-két hunyorgó csillagon kívül semmit nem láttunk. Három nappal érkezésünk után a repülőgépünk felemelkedett a kivilágított ékszerdoboz fölé, mi pedig kicsit csüggedten, de mégis reménykedve kémleltünk ki a gép ablakán. Aztán megtörtént a Csoda! Gyönyörű, leírhatatlan zöld színekben táncolni kezdett az ég, csak nekünk. Megláttuk a sarki fényt! Egy életre emlékeztetünk bele a földöntúli mintákat és az alatta ragyogó Tromsø szigetét.

2009. február 23.

Major Zoltán

II. Varga Péter életébe Norvégia közép-nyugati felén elhelyezkedő, pár házat számláló kis Nösenben csöppentünk bele. A hozzá vezető út lenyűgöző volt, hiszen ahogy haladt előre a bu-

szunk, úgy ritkult az Oslót és környékét ellepő köd, az előbukkanó nap fényei pedig gyönyörű havas hegyekről verődtek vissza. A buszról Fagernesben szálltunk le, ahol Péterék már vártak minket, és harminc kilométerrel odébb, a festői szépségű környezetben található Nösenbe vitték. Itt gondoskodnak arról a harmincegy kutyáról, amelyeknek elképesztő szánhúzó erejéről magunk is megbizonyosodhattunk. Hamar világossá vált, hogy a szánhúzáshoz komoly fizikai erőre és állandó összpontosításra van szükség. A kutyák ugyanis rendkívül gyorsak, a szánon folyamatosan egyensúlyozni kell, és keményen kapaszkodni, hogy a vezető le ne essen. Emellett végig arra is oda kellett figyelni, hogy a kutyák rendben vannak-e, nem sántítanak vagy gablyodnak-e bele a kötelekbe menet közben. Ennyi odafigyelés mellett szinte fel sem tűnt, hogy a szánnal nagyjából huszonöt kilométert tettünk meg. Péter és Keneth vendégszeretete példaértékű volt. Nemcsak elláttak és elszállásoltak minket, hanem önzetlenül segítettek minden nehézségben, ami a kutya-

szános közlekedéssel járt. Péter gondosan kiválasztotta a kutyákat, felkészítette őket az útra, vigyázott a csapatra. Mikor elindultunk, ő haladt legelől, és amikor csak tehetett, megállt és hátratekintett, hogy mindenki rendben van-e? Menetközben, mint egy buszsofőr, folyamatosan bemondta, hogy éppen merre haladunk, és ha simább szakasz jött, akkor volt idő elgönyörködni a tájban, és élvezni az utazást. Felejthetetlen élményben volt részünk.

2009. február 25

Zalán Márk

Az összes Oslóból érkező írásokat

Kovács Ferenc

főmunkatársunk szerkeszti
ferenc.kovacs@media.uio.no

MAGYAR JAZZEGYÜTTES

KONCERTJE OSLÓBAN

Sokan voltak kíváncsiak Balázs Elemér együttesének hangversenyére, mely az Oslói Nemzetközi Jazzhét (Internasjonal Jazzuke) keretében, a Magyar Köztársaság Követsége és a norvég telekommunikációs cég a Telenor támogatásával jött létre. Az est kiemelkedő atmoszférájához nem csak a különleges programmal kirukkoló magyar zenészek járultak hozzá, de a norvég jazzélet reprezentánsainak és a norvég rádió jazzosztálya vezetőjének a jelenléte is. A koncertről felvett készített a norvég rádió. Az ember úgy érezhette, hogy szívesen látják vendégül, így egy kicsit maga is a meghívott norvég „jazzsaládhöz” tartozónak gondolta magát.

„Különleges jazzcsemege”, így reklámozták a szervezők Magyarországon Balázs Elemér együttesének koncertjeit és az „Early Music” címen megjelent hanghordozójukat. Még ha a „csemege” megjelölés kissé profánnak is tűnhet egy reneszánsz és korai, majd késő barokk kompozíciókat felvonultató, és ezen művek harmóniavázára jazz improvizációt előadó, ráadásul egy érdekes Händel kompozícióval záruló estről szólva, a „különleges” jelzővel mélyen egyetérthetünk.

Színes, sokféle kihívást magába foglaló, összhatásában mégis rendkívül homogén programmal lépett közönsége elé az együttes. A legnagyobb kihívást természetesen a klasszikus zene diatonikára épített hangzásvilágának, és a jazz kromatikus hangzásideáljának összehangolása vagy esetleges áthidalása jelentette. Balázstól sokféle megoldás hallhattunk. Talán a legfeltűnőbb volt a tömör, keményen akkordokkal megfogott, az eredeti harmóniák mindenáron való megtartása melletti kiállítás. Aztán az erre épülő improvizációs ciklus elkalandozhatott a kromatika világába anélkül, hogy az zavaróan hatott volna a hallgatóra. A témabelépéseket kicsit megsietették, valamivel hamarabb, és gyorsabb tempóban indultak, ám mielőtt az együttes időmúlt volna a szólistához, már vissza is tért az eredeti kerékvágásba. Nem tagadom, hogy izgalmasnak tetszett a megoldás. Értelmesnek, és bravúrosnak találtam.

A jazzdobos Balázs Elemér által vezetett együttes valóban összetéveszthetetlen minőséget képvisel az elsősorban régi zenét jazzelemekkel és improvizációval feldolgozó és előadó, mai divatos szóhasználatlaltal, a „crossover”-rel foglalkozó jazz együttesek sorában. A korábbi zenekarok, mint például a klasszikus- és rockzenét összeötvöző holland együttes az „Exeption” a 70-es években vagy később a J. S. Bach műveire átírt, improvizációra alapuló ragyogó „Swingle Singers” hűvös, üveg tiszta, és csiramentes hangzásához szokott hallgató egy nem kevésbé lenyűgöző, ám gyökeresen más hangzásideállal találkozhatott e koncerten, Giovanni Perluigi da Palestrina (1525-1594), Giovanni Battista Pergolesi (1710-1736), Girolamo Casati (1590-1657 után), Loyset Compère (1445-1518) és Georg Fredrich Händel (1685-1759) műveit hallgatva. A legmegkapóbb talán az a természetes, finoman melengető zenei hang, amely minden darabban, minden dinamikai szinten körülöleli az együttes hangzását, amit a dinamikailag sokszor visszafogott improvizáció is alátámaszt.

Amikor küldetése sikeres befejeztével Gábrriel elhagyta Názáretet, aligha gondolta, hogy anyagi üdvözlétének szavaival egyszerűen minden idők legsikeresebb szövegíróinak toplistájára is felkerül. A zeneirodalom hatalmas *Ave Maria*-kincsének két darabját - Schubert és Bach-Gounod műveit - minden halandó ismerheti; aki azonban ennél szélesebb áttekintésre vágyik, ezen az estén bővíthette repertoárismeretét. Az együttes a "majdnem fele-

Foto: Hodosi Róbert

désből" hozta vissza Guerrero Francisco (1528-1599) spanyol zeneszerzőnek, a sevillai katedrális karnagyának lágyan lebegő *Ave Mariáját*, és ebbe a vonulatba illeszkedett Casati és Compère műveinek megszólaltatása is.

Balázs Elemér pontosan tisztában van vele, hogy együttese, jelenlegi felállításában, milyen szerkezetű kompozíciókkal mutathatja legkedvezőbb arcát. A csapat ugyanis hangminőség, intonációs kultúra – gondolok itt főképp az énekes szólistákra – és érzékenység tekintetében igen jó benyomást kelt a hallgatóban.

Ebben a speciális jazzközösségben hibátlanul intonálni, és artikulálni, kényes pontossággal frazeálni, és improvizálni nem pusztán rutinfeladat, hanem technikai, és érzelmi kérdés. Kellek meglepetés, mi több, fantasztikus élmény volt Winand Gábor vokál-improvizációs dikciója, ami végig érthető, és természetes volt. Korrigálta a klasszikus zene és a jazzes elemek konfliktusából eredő frazeális, és ritmikai problémákat. Az együttes női szólistája, Hajdu Klára egyszerűen, sallangmentesen, szinte virágénekekre emlékeztető spontánitással formálta a könnyűnek nem nevezhető repertoárt. Az estnek azonban csak olyan avatott személy volt képes vonzó tartalmat adni, mint az együttes vezetője és dobosa, Balázs Elemér. Mondhatni névre szólóan vezeti a körülötte lévő zenészkollégákat. És ez az összhang - szaktudással, és zenei tehetséggel párosulva - meg is hozza a maga zenei gyümölcsét; mindenekelőtt Händel d-moll szvitjében, és a Pergolesi darabok élettől nyüzsgő, eseménydús előadásában, a szenvedélyesen hangolt, merészen színezett jazz improvizációkban, az archaizáló, és modern rétegeket egymásra montírozó, igen nehéz tételek rendkívül igényes előadásában. A zongorista Balázs József, (Elemér testvére), s a gitáros Lamm Dávid ragyogó partnerek voltak, és méltó keretbe foglalták a darabokat. A bőgős Soós Márton, a ritmushangszeres Czibere József volt.

A Magyar Köztársaság Nagykövetségének minden tagja, de elsősorban Bozi Lajos nagykövet rengeteget dolgozott, és tett, hogy megvalósuljon ez a számunkra felejthetetlen este. Merjük remélni, hogy több hasonló formátumú élményben lesz részünk a jövőben, és köszönetünkhöz hozzáfűzzük, hogy sikert és egészséget kívánunk munkájukhoz!

Juhász Gyula

Osló, 2009. február

Nevezetes év eleji napok

Tamás, Szent János, Gergely, Benedek, Gyümölcsoltó Boldogasszony, Vince, Szent György és egyéb tavaszi jeles napjaink

A húsvéhoz kötődő népszokásokat mindenki ismeri, de azokat a kisebb népi megfigyeléseket, amik márciustól ápriliséig, azaz legtöbbször a húsvétig terjedő időszakra vonatkoztak — az időjárásra vagy a leendő termés alakulására —, már kevesebben. Néhány hagyományt, egyes jeles napokat ma is megtartunk, azonban sok más a feledés homályába veszett. Ismerünk mondásokat, de fogalmunk sincsen az eredetükről. A teljesség igénye nélkül, ezekből nyújtok át egy kisebb csokorra valót.

A március 7.-i „Tamás napjához” kapcsolódik az a mondás, hogy: Tamás, aki jobb ember, mint három más. A három „ember” ebben az értelemben nem más, mint a korábbi év utolsó három hónapja, és ehhez a három hónaphoz képest a márciusi időjárás természetesen sokkal jobb. A magántulajdon tiszteletben tartására is felhívja a figyelmet egy régi mondás, mi szerint: Ami tiéd, vedd el, ami másé, kerüld el. Ami másé nem Tamásé.”

Egy nappal később, „Szent János napján” egy olyan embert tisztelhetünk, aki az 1500-as években bünbánata jeléül a legszegényebbek ápolására tett fogadalmat. Először egy udvarban kezdte ápolni a beteget, majd egyre tovább lépve megalakította az első 200 személyes kórházat. Sajnos egy fuldokló gyerek kimentésekor meghült és 1550 március 8.-án meghalt. 150 évvel később szentté avatták, majd a kórházak és a betegápolók védőszentje lett. Kórházak, egészségügyi intézmények viselik nevét.

A „Nemzetközi nőnap” ünneplése is március 8.-ára esik. Azt azonban elég kevesen tudjuk, hogy mindezt az orosz asszonyoknak köszönhetjük, akik 1914-ben a fronton elesett kétfélmillió orosz katona emlékére, február utolsó vasárnapján, kenyérért és békéért tüntettek. Ennek a tüntetésnek köszönhetően a cár lemondott, és a megalakult ideiglenes kormány megadta a nőknek a szavazati jogot Oroszországban. A Gergely naptár miatti eltérés következtében került ez a nap március elejére.

„Gergely napon”, március 12.-én még előfordulhatott havazás, amiből a nép arra következtetett, hogy ha „Gergely megrázza a szakállát, akkor jó termés várható”. Azonban, ha ilyenkor már melege fordult az idő, akkor a kései fagyok tönkretelheték a leendő termést.

Ki ne ismerné azt a népi mondást, hogy „Sándor, József, Benedek zsákban hoznak meleget. Am ha üres ez a zsák, nem kapod csak a harmadát.” A három névnap 18.-a, 19.-e és 21.-e. A Józsefeket még azzal is megtisztelték, hogy ők szólaltatják meg a madarakat, hiszen a vándorútról ebben az időben térnek vissza. Benedek névnapja viszont a tavaszi napéjgyenlőségre esik, és ha ezen a napon hideg, szeles idő van, akkor a pásztorok azt mondják, hogy „milyen Benedekes idő van!”

A keresztény egyház visszaszámolta Jézus születési idejéből a lehetséges fogantatási időpontot, ami március 25.-re esett. A korábbi magyar hagyományok szerint ezen a napon volt az oltás, a szemzés napja, és így a két ünnepet egybevéve, ez a nap a „Gyümölcsoltó Boldogasz-

szony” nevet kapta. Korábban, aki gyermekáldásra áhított, ezen a napon feltétlenül együtt hált a férjével. Sokan a békák viselkedéséből következtetnek az időjárásra, ezért a tavak mellett élő népek, ha ezen a napon megszólaltak a békák, akkor arra következtettek, hogy 40 napig hideg és rossz tavasz lesz.

Április elseje a tréfalkozásoké, azonban ez nem ősi szokás, hanem német területről szivárgott át és terjedt el több országban. Vallástörténeti szempontból pedig „Júdás halálának napja”. A földművelők pedig úgy hitték, hogy ha ezen a napon kerül a vetőmag a földbe, akkor rossz termés várható.

A „Vince napot” se felejtjük el, mert április 5.-én már mindenképpen várható, hogy az ereszen megcsordul a jégcsap, és beköszönt a tavasz. A szőlős gazdák a „Vince napi” időjárásból jóslták meg a várható bortermést, és ezen a napon vidáman kérdezték: „Vince, tele lesz a pince?” Ezért nevezik ezt a napot a „szőlővessző Pál fordulójának”. Ferreri Vince 1350 körül született, és mint domonkos szerzetest, példás élete és okos tanácsai miatt tisztelték az emberek. Prédikációi, tanulmányai nagy hatással voltak a hívőkre. Száz évvel később, 1455-ben III. Callistus pápa szentté avatta őt. Szent Vince pedig a szőlősgazdák védőszentje lett.

Az igazi tavasz kezdetét a néphagyomány április 24.-től „Szent György napjától” számítja. Ezen a napon a férfínép kivonult a határba, és megtisztították a vizeket, a kutakat sőt még a forrásokat is, és az állatokat csak ezután terelték ki nagy csinnadrattával a mezőre. A következő nap volt a „búzaszentelés”, ekkor a jó termés érdekében a helybéli pap körmeneten megáldotta a zöld vetést.

Őseink, akik természeti népek számítottak, jobban ki voltak szolgáltatva a természet változásának és kiszámíthatatlanságának. Mindennapi életük a körülöttük levő élővilágtól függött, és ezért munkavégzésük módját, idejét a természeti viszonyokhoz alakították.

Az első tavaszi hónap a március. Ilyenkor kezdődik a természet újjászületése, ami ünneplésre készítette az embereket. A fényvel, a melegebb idővel kevesebb lett a megpróbáltatás. Reményt keltő volt, hogy bőségesebb, változatosabb táplálékhoz jutottak.

A kereszténység térhódításával a tavasz egyik legnagyobb ünnepe a húsvét, ami nem csak a feltámadás, de a tavaszköszöntés ünnepe is.

Fordítsunk egy kis figyelmet a népi megfigyeléseken alapuló jelenségekre is, hiszem az emberiség sok évszázados tapasztalatát foglalja egybe.

Nádasdy-Farkas Irén

Tanulságos történetek

Csillag János írásai

A KAKASOK

Szomszédom hobby kertjében a kakasok túl sokat kukorékoltak. Néhány svéd ráfáradt a dologra.

Mivel szórakozásként rendkívül szereztek egymást figyelni, s feljelentgetni, bíróságra került az ügy zaklatás címén. A bíróság nagy lelkesedéssel és komolysággal elindította a vizsgálatot, megvolt a tárgyalás.

Ítélet: a kakasok kukorékolhatnak hétköznap, de szombat és vasárnap csak 9 óra után! A perköltséget a kakastulajdonos fizeti.

Azt gondoltam, szólni kellene a kakasoknak a svédországi a házirendről. A szomszédok elégedettek a döntéssel, de figyelemmel kísérik a történet folytatását.

ÁLOMODNI TYÚKOKRÓL

Magyarországról költözött a faluba. Zsémbe, önféjú asszony Iluska, aki az urának mindig is csak a legjobbat akarta, a legfinomabb ételeket főzte. Olyat, ami nem hal ízű.

Amíg az ura munkában volt, elment a paraszthoz és vett 30 db csibét. Zsákban hazavitte. Férje ólat készítetett, a csibék legelhették a kertben a pázsitot.

A csibék cseperedtek. Észrevette, hogy tojásukra hiába vár, mert egy sem tyúk, hanem mind kakas. Jó a kakaspörkölt és leves is finom, hát majd alkalomadtán levagdossa, gondolta, de novemberben, már kora hajnalban kukorékolni kezdtek a kakasok. Jön haza az éjjeli szolgálatból szegény Jenő bácsi, hát hallja, ahogy kukorékolnak a kakasok. Nem egy, hanem valamenynyit! Iluskát ez nem zavarta. Szégyellte Jenő bácsi nagyon az ügyet. Láta, hogy amikor harminc kakasuk kukorékolni kezd, gyúlnak a lámpák sorjában a szomszédoknál. Szólt az asszonynak, hogy valamit tenni kéne, mert őt zavarja, szégyelli.

Iluska nem olyan asszony, aki enged a magából. Nem az a gond, hogy engem zavar, hanem az, hogy zavarja a svédeket, szólt Jenő bácsi. Itt élünk,

alkalmazkodni kéne, asszony, nyomta meg a szót a ház ura. De Iluska csak a finom ebédekre gondolt és nem engedett. Ment minden a maga rendjén. A

svéd szomszédok nem panaszkodtak, nem jelengettek. Tetszett nekik a falusi hangulat. De Jenő bácsit gúnyolták munkahelyén a kakasokért. Így aztán mindenképpen szabadulni akart a kakasoktól, a belőlük főzött ebéd sem érdekelte már. Negyven év házasság után valahogyan begyében voltak a kakasok. Nem érzett vágyat ahhoz, hogy baromfit tartsanak.

Az lett a vége, hogy Iluska kitartóan szidta a parasztot, akitől a csibéket vásárolta. Örökké zsörtölődött, bosszankodott. Az étvágya is megcsapant. A kakasok száma nehezen apadt. Méreg keveredett a házaspár

Tíz esztendőnk

Éljen, és soká a 10 éves Magyar Liget, valamint mindenki, aki csinálja, ír bele, támogatja és olvassa! Többet dicsérik is a vállalkozást, mind a lapban, mind azon kívül. Valóban nem lehet túlbecsülni - legalábbis a potenciális jelentőségét a dolognak.

De miután evvel csatlakoztunk a lelkendezők sorához inkább leírnám röviden miben is látom jobbíthatónak.

Nem akarok senkit sem bántani, ha például arról szólok, hogy bizony csupán maroknyi ember áldozatos munkája, ideje, pénze, energiája árán jött mindez létre. A „többség” talán még olvasni is közönyös - sajnos (ne legyen igazam!;-). De hát ezt ismerjük mindannyian, akik valaha arra adtuk a fejünket a skandináviai magyarság körében, hogy egyesületet alapítsunk, kiadványt hozunk létre, programokat szervezzünk. Ezt láttam mindenütt, nemcsak Koppenhágában! Akinek nem inge ne vegye magára, de tapasztalataim alapján a lap jelenlegi hathatóságát, igazi érdeklődés híján össze se tudom vetni a megalkotásába fektetett áldozatokkal.

A másik gondom persze összefügg az elsővel, de megint csak nem akarok vádolni senkit, semmivel, már csak azért sem, mert elsősorban magammal kezdeném;-) Nos: nagyon szép a magyar nyelv ápolásába, fenntartásába vetett buzgalom, de... De csak akkor ér valamit, ha a nyelvet arra használjuk, amire elsősorban való: világ, lét életszemléletünk tisztázására, a sorskérdések megválaszolására, és az egymással ez ügyekben való egyeztetésekre.

Csak egy példa: sehol nem olvasom igazán, amit hallok azért sokaktól, hogy

1. mérhetetlenül sokat tanulhatunk/hatnánk dán, svéd, norvég, finn polgártársainktól; - viszont

2. nagyon sok tempójuk nem igazán magyar embernek való; hm?! Vagyis elbeszélgethetnénk arról igen alaposan és hasznosan szerintem, hogy mire is jó voltaképpen dán-norvég-svéd-finn magyarnak lenni ebben az igencsak összeomlóban lévő pénzhajhász világban, amiben a pénzemberképek pénzkavarásan túl amit termelünk annak minimum 2/3-a nem csak fölösleges, hanem lélek és környezet mérgező is, miközben kiszipolyozzuk, kiszárítjuk a világonk 2/3-át, és hamarosan a magunk lehetőségeit is tönkretesszük, a gyerekeinkről nem is szólva.

Nos, minimális érdeklődés esetén alighanem hamarosan ezekről a dolgokról tudósítok a koppenhágai, dán helyzetet is figyelembe véve. Remélve némi vitát is persze.

Lázár Ervin Járkáló

Koppenhága/Hamvas Béla Klub 2009 Március.

A MAGYAROK TÖRTÉNETE -13

A magyar történelem fontosabb eseményeit tartalmazó időrendi táblázatában az 1437-es évszám mellett ez áll: *A Budai Nagy Antal vezette bábolnai parasztfelkelés.*

A felkelést megelőző években is forrongott Európa, nagyon megtépázott volt abban az időben az egyház tekintélye. Ádáz hatalmi harc folyt a pápaságért. Mértékletesség, alázat és szeretet helyett, acsarkodás, népszíjpolozás, a gögös főpapság akarnoksága mérgezte a lelkeket. Husz János prágai prédikátor megújulást hirdetett. Máglyán végzte. Tanai Magyarországon is terjedtek. Lépes György erdélyi püspök az egyházi tized behajtását követelte. Mégpedig a felhígult régi pénz helyett az erősebb új pénzben. A gazdagok akkor is nyúzták a szegényeket, a nincstelen parasztokat. Híre ment, hogy Svájcban és Skandináviában a paraszti rend, a nemesek és városi polgárok mellett, helyet kapott az országgyűlésben. Ezt akarták az erdélyi parasztok is. Kolozsmonostoron találkoztak a nemesség megbízottaival, és egyezséget kötöttek. De a nemesek nem tartották be a megállapodást, és összefogtak a székelyekkel és a szászokkal.

Nem oda Buda! - szólt Antal, a Nagybudáról való, bátor kismanes. E Kolozsvárhoz közeli helységet először 1283-ban említik az oklevelek. Hajdanán fatönkökkel bélelt kút állott ott: bodonkút. Nevezték Budathelkének, Ó-, Nagy-, Kis-, és Újbudának is. Egy részét később Oláhbudának. Innen hősünk neve: Nagybudai Antal. Nevében a jelzőt valószínűleg a latin írásmód törte kettőbe és állította fordított sorrendbe. A parasztokat, mint manapság, akkoriban nem osztotta meg nemzetiségük. Antalnak jó küzdőtársa Kardos Jákob volt, aki bizonyára oláh lehetett, és a ma már a várossal összenőtt, a Nádas partján épült Kardos falucskától kaphatta a nevét. Ugyanis Kolozs várában, ha leszámítjuk az oláh felmenőkkel is büszkélkedő, négy éves Mátyás királyt, akkor még egyetlen román sem lakott.

Bizony, akkor újból és ismét nehéz idők jártak Erdélyben. A nemesek rég „megfeledkeztek” a magyar becsületről, adott szavukról. Az erdélyi jobbágyokat és a románokat kihagyták magyar-székely-szász unióból. Megbolydult ezért minden falu. Kaszát egyenesítették. Összegyűltek a Dés melletti Bábolna hegyen. Szekerekkel vették magukat körül. Újra tárgyaltak, újra megegyeztek. Aztán az unió hadserege kerekedett felül. Kolozsmonostoron erőfölényben voltak. A felkelők közül sokan a csatatéren maradtak. Akik túléltek, behúzódtak Kolozsvárra. Egy darabig még tartották maguk, aztán lesz, ami lesz, Nagybudai Antal vezetésével kitörték a várból. Betelt a sorsuk. Akik élve maradtak, azoknak kiszúrták a szemét, levágták az orrát, fülét, kezét, hogy egész életükben figyelmeztessék a szegényeket: nem szabad a hatalommal szembe szállni. Ez bizony nagyon sokszor, és szerte a világon megisméltódott a történelem folyamán. Dühükben az urak Nagybudai Antal testét nem négybe, hanem kilencbe vágták és elrettentésül különféle helyeken kitétték a várfalakra.

Az akkor öt esztendő Mátyás király is láthatta ezt Kolozsváron, s bizonyára a történet tanulságát is magában hordozta haláláig, amikor köztudomású, hogy végleg ”oda lett” a magyar az igazság!

Balázs Péter portréja Kós Károlyról

Hegedűs Géza: Erdöntúli veszedelem című könyve a parasztfelkelésről

Szervátius Tibor szobra

Felhívás Ady Endre halálának a 90. évfordulóján jelen felhívás aláírói, mint kezdeményezők, azzal a kéréssel fordulunk mindenkihez, itt, a Kárpát-medencé-ben és a nagyvilágban, hogy segítsék elő Érmindszinten, Ady Endre szülőfalujában, egy egészalakos szobor felállítását, amely egyik legnagyobb költőnk emlékét örökítené meg. Ady Endre, meggyőződésünk szerint, nemcsak egyik legnagyobb költőnk, hanem olyan szellemi és erkölcsi tekintélyünk is, akinek eszméi: emberi hite és reménysége a jelenben is hatékonyan szolgálhatják nemzetünk fennmaradását és megerősödését. Ady Endre érmindszenti szobrát olyan jelnek szeretnénk tekinteni, amely nemzeti összefogásunk és felemelkedésünk szellemi stratégiáját mutatja fel. Meggyőződésünk, hogy az ideai esztendő: a Magyar Nyelv éve kiváló alkalmat kínál magyarságunk öntudatra ébredésére, művészi értékeink és nemzeti kegyhelyeink gyarapítására, egyáltalán: a közös cselekvésre.

Adományait a nagyváradai székhelyű Pro Universitate Partium Alapítvány az alábbi számlán fogadja: Fundația Pro Universitate Partium Unicredit – Țiriac Bank Oradea IBAN RO17BACX0000003007246003 Cod fiscal: 12331679 SWIFT-Cod: BACXROBU Jelige: Ady-szobor. A gyűjtéshez a Magyar Írószövetség is hozzájárul. A

Magyar Írószövetség Arany János Alapítványa fogadja az adományokat a magyarországi intézményektől és magánszemélyektől. A támogatásokat az alábbi címre és bankszámlaszámra várjuk: Arany János Alapítvány 1062 Budapest, Bajza u. 18. Bankszámlaszám: Kereskedelmi és Hitelbank 10201006-50018291-00000000

Nagyvárad-Budapest, 2009. január 27-én, Ady Endre halálának 90. évfordulóján

Tőkés László, Királyhágó-melléki református püspök, Európa parlamenti képviselő, **Vasy Géza**, irodalomtörténész, a Magyar Írószövetség elnöke, **Pomogáts Béla** irodalomtörténész, az Anyanyelvi Konferencia elnöke, **Székelyhidi Ágoston** író, kritikus, az Erdélyi Szövetség elnöke, **Kiss Sándor**, az Academia Human elnöke, irodalomtörténész, **Dr. Ködöböcz Gábor**, az Agria főszerkesztője, **Pintér István**, a Pro Universitate Partium Alapítvány ügyvezető igazgatója, **Barabás Zoltán**, költő, a Partiumi Magyar Művelődési Céh igazgatója, **Mezey Katalin költő**, a Széphalom Könyv műhely igazgatója, **Oláh János** költő, a Magyar Napló főszerkesztője.

Levél az elnyomás szorításából

Kedves Barátaim! Sajnos egyre több hiradás közli a világgal azt, hogy a Maros-völgye Erdélyben, melynek mellékfolyóiként csak a Küküllőket, s a Nyáradot említem, egy kultúrájú és egynyelvű terület, mely az egységes románság mindenkori és oszthatatlan része. Fesztiválokat, kis és nagy rendezvények sorozatait szentelik ennek, és minden módon világgá kürtölik. Nekünk, székelyeknek és magyaroknak nem kell tartanunk attól, hogy ez igaz, mert nem az!

De mit ér az igazság, ha csak mi tudjuk, és csak magunk beszélünk róla? Mit ér az, ha tudjuk, hogy őseink művelték, védtek és tették élhetővé e földet, melyért meghoztak minden áldozatot, közte a legdrágábbat is, a véráldozatot? Gyermekeink, unokáink, - és főleg az Erdély határain kívül élők -, akik olvassák ezeket a hamis állításokat, melyek kitagadják nemzetségünket e tájról, egyre gyakrabban kérdezik: „Miért vagytok úgy oda azért a népért, azért a nyelvért, Erdélyért? Érdemesebb inkább angolul, olaszul, svédül, spanyolul tanulni!”

Benedek Elek, Kós Károly, Wass Albert és sokan mások megengedték maguknak a mitológiai magasságokat. Talán megérti a következő generáció is ERDÉLYT! S ha más nemzeteknek sikerült mitológiát gyártania abból amijük nincs, miért ne éljünk mi is e lehetőséggel, felhasználva azt amink van?!

György Horváth László (Erdély) gyhl37@gmail.com

Tisztelt Szerkesztőség! Kedves szerkesztő!

Ne haragudjon, hogy ismeretlenként írok! Fekete Juditnak hívnak 18 éves vagyok és Tomelillában lakom a barátommal fél éve! Az email címét egy önéletrajzi weboldalon találtam, ahol versei stb. találhatóak, amik nagyon tetszettek! Úgy láttam, hogy Lundban lakik, így az lenne a kérdésem vagy kérésem, hogy egy pár üzenet váltásával lenne e kedve egy kicsit tanítani engem! Nyelviskolába járok Ystadba, de mivel nincs körülöttem olyan magyar aki svédül beszél, így vannak olyan dolgok amiket nem értek, és így rosszul tanulom meg pl.: elöljárószavak, melyeknek több jelentésük is van! Körülbelül 3 hónapja tanulok az iskolában, magamtól, hisz a tanárok nem akarnak vagy nincs kedvük segíteni és tanítani! Az iskolába „szórakozni járunk” hisz tanítás nincs! Ha van kedve és ideje, kérem írjon!

Köszönettel : **Juditka virag800@freemail.hu**

A szerk. megjegyzése: Kérem, hogy valaki, aki Juditka közelében lakik, segítsen. Bizonyára Judit hálája majd örökök üldözni fogja!

Erdélyi, 26 éves gyógytornász

maszírozást vállal a kliensek lakásán, 150 kr/ alkalom. Kínálat: relaxáló —, karbantartó — és cellulitisz elleni masszázs. Tel: 0769-223876

Magyar humor

Találkozás:

Nyuszika és a róka találkoznak az erdőben. Nyuszika köszön:

- Szia vöröske!
- Te engem ne vöröskézz le!
- Miért, jobb lenne, ha lerókáználak.....!?!?

Előző munkahely:

A HR-es kérdezi az új titkárnőt:

- És mondja, az előző munkahelyén mennyi volt az évi fizetése?
- ??? az előző munkahelyemen nem dolgoztam egy Évi sem!

Margarin:

Két egér beszélget a kamrában:

- Rád fog esni a margarin!
- Rámamargarin?

Hogy kapta Benedek Elek a nevét?

Anyukája reggel beszólt a kisfiának:

- Benn vagy még az ágyban?
- Benne, de kelek.
- **Mondja Kovács bácsi**, mit szokott csinálni, ha este nem tud elaludni?
- Én? Elszámolok háromig és már alszom is.
- Tényleg? Csak háromig?
- Háromig, de van úgy, hogy fél négyig is.

Bevásárlás:

- Pistike, szaladj le a boltba, hozzál egy kiló hurkát! De ne véreset!
- DENEVÉRESET???

Egyenlet:

- Kislányom, teljesen egyedül oldottad meg ezt az egyenletet?
- Nem. Két ismeretlennel.

Kérdés:

- Miért nincs bástya a vonaton?
- Mert a vonat nem vár.....

Úszás oktatás:

- Hogy tanítja a varázsló úszni a pókot?
- Hókusz, pók ússz!

Tehén:

- A tehén bonyolult állat.
- De én megfejtem.

Hát így élünk mi

Azt mondják, naponta meg kell enni egy almát, mert minden nap egy alma az orvost távol tartja. Ezenkívül meg kell enni egy banánt a kalcium miatt, egy narancsot a C vitamin miatt és feltétlen meginni egy csésze zöld teát, cukor nélkül, a cukorbetegség megelőzése és a vérzsír csökkentése miatt!

Minden nap meg kell innunk 2 liter vizet, utána ki kell pisilni, ami megkészszerzi az időt, amit eddig a WC-n töltöttünk. Minden nap el kell fogyasztani egy Activiát, hogy legyenek jó baktériumaink, amit senki nem tud pontosan mire jó, de ha nem lesz ez a sok millió baktériumod, majd meglátod mi lesz!!

Minden nap meg kell inni egy Aspirint az infarktus megelőzése végett, egy pohár vörösbort szintén az infarktus megelőzésére és egy pohár fehér bort az idegrendszer karbantartására. Utána egy pohár sört, azt már fogalmam sincs miért. És ha egyszerre iszod meg, lehetséges, hogy agyvérzést kapsz, de ne idegeskedj, mert nem is fogod észrevenni.

Minden nap kell magvakat fogyasztani. Sokat, sokat, nagyon sokat. Ezenkívül 4-6 étkezés ajánlott kis adagokban, azzal, hogy mindegyik falatot legalább 36-szor kell megrágni, hogy lefolyjon a torkunkon. Így, ha jól számolom csak az étkezésre kell napi 5 óra.

Mert mindegyik étkezés után jól ki kell mossuk fogainkat még az alma után is, az Activia, banán és a magvas dolgok után is: Egészen addig míg van fog a szádban és nem szabad elfelejteni a fogselymet sem, ezenkívül a fogkefével való inmasszázszt sem, mint ahogy a hosszú öblögetés is nagyon fontos.

A fürdőszoba így teljes átalakítást igényel, mivel el kellene helyezni benne egy CD lejátszót, rádiót és egy TV-t, tekintettel az ottani hosszantartó tevékenységre, ami mindennapi táplálkozásunk következménye.

Nyolc órát kellene aludni és 8 órán felül dolgozni - ehhez hozzáadjuk a napi 5 órát ami táplálkozással telik el és ezek után marad 3 óra naponta.

Statisztikai adatok szerint napi 3 órát TV-t nézünk. Na mármost, ez a továbbiakban nem kivitelezhető, mert az egészséges élethez naponta minimum fél órát kell gyalogolni, ami annyit jelent, hogy 15 perc múlva indulj vissza, mert különben egy óra lesz a séta.

Ezenkívül a baráti kapcsolatokat sem szabad elhanyagolni, hanem ápolni kell, mert olyan mint a növény, mindennapi ápolást igényel.

Mindemellet, muszáj legalább kétnapi sajtót elolvasnod és néhány hetilapot, hogy kritikus álláspontot tudjál foglalni a társadalmi és politikai eseményekről.

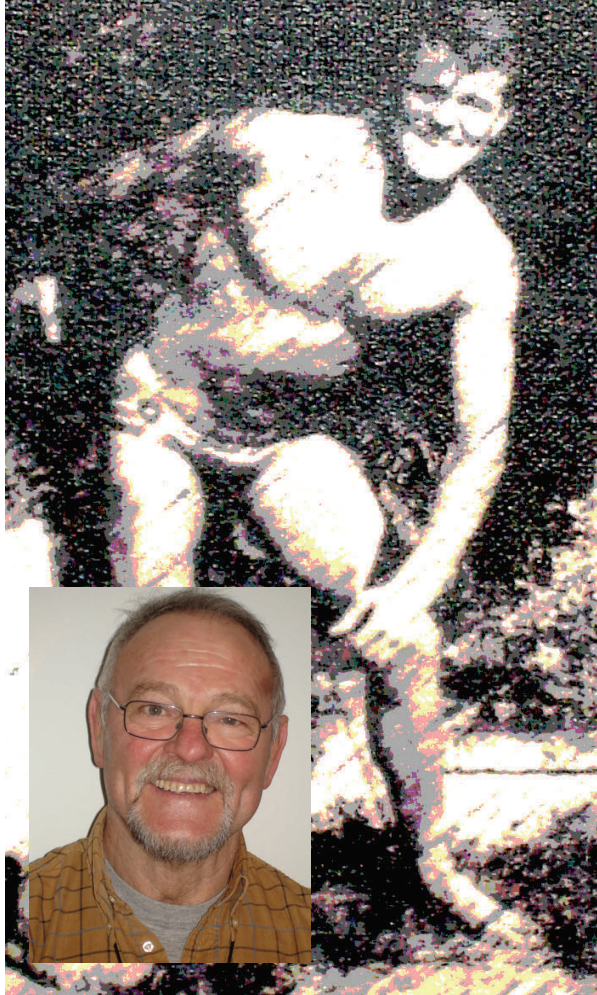
Szexelni is kellene napi szinten anélkül, hogy rutinná váljon a dolog. Innovatív, kreatív kell, hogy legyél és mindig hódító. Erre is idő kell, hogy a tantrikus szexről ne is beszéljünk!!!

A birkózószőnyegtől a tenispályáig

Itt északon számos olyan magyar ember él, aki különféle sportágakban jeleskedett vagy jeleskedik ma is. Egyik közülük a staffanstorpi Fodorpataki László. Pályafutása Erdélyben kezdődött és a román fővárosban folytatódott, hiszen válogatott birkózó volt De előbb úszó és műugró volt a kolozsvári Dermata Sportegyesületben, ahonnan elcsalták birkózni. Tizenöt-szörös román bajnok, és ugyanannyiszor nemzetközi bajnokságot is nyert. 1974-ben a madridi Európa Bajnokságon bronzérmes. Kikerülve Svédországba, iskolai tornatanárként is dolgozott. És a svéd öregrundi birkózó bajnoksapat edzője volt. De nyugdíjazása után sem hagyta abba a testedzést. Nyaranta a Miskolchoz közeli Bogácson, a gyógyfürdő melletti tenispályán teszi magát hasznossá. Gyerekeket tanít és edz nagy kedvvel, merthogy „a mozgás mindenkinek kell”.

Lásd még a 12. oldalon a bogácsi meghívókat.

Magyar Liget

www.hhrf.org/magyarliget

Szerkesztő:

Tar Károly

tar.karoly@gmail.com

Munkatársak:

Dr. Békássy N. Albert albert@refnet.cz; Lőrinczi-Borg Ágnes agnesborg@yahoo.se; Mészáros Márta marta.mesaros@hotmail.com
Neag Annamária anamaria.neag@gmail.com

Fiókszerkesztőségek:

Oslo: Kovács Ferenc ferenc.kovacs@media.uio.no; **Koppenhága:** Lázár Ervin, Járkáló és a Látókör tagjai, hamv.laz@get2net.dk; **Malmö:** Dr. Szalontai Éva evaszal@axelero.hu;

Budapest: Aniszi Kálmán, aniszi_kalman@g51.kibernet.hu

Az aláírt írásokért a szerzők felelősek.

A szerkesztőség a beküldött írások magyarítását kötelességének tartja. A lapot a magyar egyesületek és jóakaróink sokszorosítják és terjesztik.

Meghívó

A Magyar Köztársaság Stockholmi Nagykövetsége és az Ághegy-Liget Baráti Társaság szeretettel meghívja Önt és b. családját az Ághegy című skandináviai magyar irodalmi és művészeti lapfolyam V. kötetének bemutatójára, március 31-én, kedden, du. 5 órára.

Házigazda: Dr. Iklódy Gábor a Magyar Köztársaság svédországi nagykövete és Tóth Krisztián, sajtó- és kultúrattasé.

A találkozón Tar Károly a folyóirat szerkesztője ismerteti a kötetet és felolvas különdíjas írásaiából.

Ungváry Tamás zeneszerző, a bécsi konzervatórium nyugalmazott előadótanára az elektronikus zenéről tart bemutatóval egybekötött előadást, és felolvas az Ághegyből.

Neufeld Róbert *Tiltott Éden* című hangos-könyvéhez írt szinopszisát olvassa fel.

Patachich Csilla festőművész festőiskolájáról és alkotásairól,

Török Miski Ágnes pedig a rézkarcról, különös tekintettel a pénzcsinálásra, és alkotásairól beszél.

Dohi Alex költő és festőművész alkotásairól és háromnyelvű kötetéről szól.

Mészáros Márta, az Ághegy-Liget Baráti Társaság elnöke pedig a tíz esztendő Magyar Ligetről és az Ághegy jövőjéről kezdeményez gondolatcserét.

Az hetvenperces műsor után a közönség megtekintheti a festőművészek rögtönzött tárlatát, és kötetlen beszélgetést folytathat a folyóirat munkatársaival és támogatóival.

A nagykövetség címe:
Dag Hammarskjöldsväg 10,
115 27 Stockholm